

Poz. 29

**DECYZJA NR 144
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 5 kwietnia 2014 r.

**w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów służby kryminalnej
wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze**

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację programu, o którym mowa w § 1, powierza się Szkole Policji w Pile.

§ 3. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

nadinsp. Marek DZIAŁOSZYŃSKI

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1644, z 2008 r. Nr 180, poz. 1116, z 2010 r. Nr 209, poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 899.

Załącznik do decyzji nr 144
Komendanta Głównego Policji
z dnia 5 kwietnia 2014 r.

**PROGRAM NAUCZANIA NA
KURSIE SPECJALISTYCZNYM
DLA POLICJANTÓW SŁUŻBY KRYMINALNEJ
WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI
OPERACYJNO-ROZPOZNAWCZE**

SPIS TREŚCI

1. Nazwa kursu
2. Katalog zadań, do realizacji których kurs ma przygotować
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny i zasady oceniania
9. Forma zakończenia kursu
10. Skład zespołu programowego

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze.

2. Katalog zadań, do realizacji których program ma przygotować

Absolwent kursu będzie potrafił realizować zadania w zakresie określonym treściami programowymi, tj.:

- prowadzić pracę operacyjną,
- wykonywać wybrane czynności procesowe,
- realizować proces wykrywczy.

3. Kryteria formalne, jakie powinni spełniać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs specjalistyczny może zostać skierowany policjant, który wykonuje czynności operacyjno-rozpoznawcze, a jego wiedza i umiejętności wymagają uzupełnienia lub przewidziany jest do wykonywania zadań związanych z prowadzeniem pracy operacyjnej.

Policjanci kierowani na kurs zobowiązani są do posiadania (do wglądu w jednostce szkoleniowej) poświadczenia bezpieczeństwa uprawniającego do dostępu do informacji oznaczonych klauzulą, co najmniej „poufne” oraz do posiadania w jednostce szkoleniowej kabury na broń osobistą.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest prowadzony w systemie stacjonarnym. Policjanci podczas kursu są zakwaterowani w jednostce szkoleniowej Policji.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa **51 dni**. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach, nie powinna przekraczać **8 godzin dziennie**. Wyjątek stanowi dzień, w którym realizowane będą zajęcia z bloku nr IV (szkolenie strzeleckie), wówczas łączny czas zajęć nie powinien przekraczać **10 godzin lekcyjnych dziennie**. Realizacja treści kształcenia zawartych w programie kursu wymaga przeprowadzenia łącznie **390 godzin lekcyjnych**.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji
Rozpoczęcie, zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu	1 dzień
Zajęcia programowe	49 dni
Egzamin końcowy i zakończenie kursu	1 dzień
Ogółem	51 dni szkoleniowych

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych, nie powinna przekraczać 20 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Słuchacze powinni otrzymać materiały przeznaczone do analizy w ramach ćwiczeń lub dyskusji, co najmniej jeden dzień wcześniej przed planowanym terminem zajęć.

Nauczyciel policyjny ma prawo zlecać słuchaczom wykonanie zadań, które będą niezbędnym uzupełnieniem zajęć programowych.

Nauczyciel policyjny, podczas prowadzenia symulacji bądź ćwiczeń, może regulować czas przerw w zajęciach w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów.

Nauczyciel policyjny, podczas realizacji treści kształcenia jest zobowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej i orzecznictwa sądowego.

Prowadzący zajęcia zobligowani są również do promowania wśród słuchaczy postaw równego, niedyskryminacyjnego traktowania uczestników prowadzonych przez Policję postępowań.

Zaleca się, aby podczas realizacji zajęć programowych korzystać z wiedzy i doświadczenia policjantów jednostek organizacyjnych Policji oraz podmiotów pozapolicyjnych.

Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubiorach cywilnych.

8. Zakres tematyczny i zasady oceniania

Numer, nazwa i charakterystyka bloku	Czas w godz. lekcyjnych	System oceniania
I. Postępowanie przygotowawcze W ramach bloku zagadnieniowego realizowanych jest jedenaście tematów, ukierunkowanych na poszerzenie wiedzy oraz kształcenie umiejętności z zakresu: wybranych elementów części ogólnej kodeksu karnego, wprowadzenia do kodeksu karnego, czynności poprzedzających wszczęcie postępowania przygotowawczego, dowodów rzeczowych i dowodów z dokumentów, zatrzymania rzeczy, przeszukania, przesłuchania świadka, przesłuchania podejrzanego, zatrzymania osoby i środków zapobiegawczych, tymczasowego zajęcia mienia ruchomego, okazania, postępowania przyspieszonego.	104	W bloku zaplanowano trzy sprawdziany wiedzy. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Oceną okresową jest średnia arytmetyczna ocen bieżących. Do oceny stopnia opanowania umiejętności związanych ze sporządzaniem dokumentów stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.) Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
II. Praca operacyjna W ramach bloku zagadnieniowego realizowanych jest piętnaście tematów, ukierunkowanych na poszerzenie wiedzy i kształcenie umiejętności z zakresu: wprowadzenia do pracy operacyjnej, planowania w pracy operacyjnej, wywiadu operacyjnego, obserwacji, zasadzki, analizy kryminalnej, informatora, współpracownika, osoby wspomagającej i konsultanta, szczególnych metod pracy operacyjnej, wybranych aspektów stosowania rzeczowych środków pracy operacyjnej, organizacji poszukiwań i identyfikacji osób i zwłok, operacyjnego sprawdzenia i rozpoznania, rozpracowania operacyjnego, nadzoru nad prowadzeniem pracy operacyjnej.	107	W bloku zaplanowano trzy sprawdziany wiedzy. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Oceną okresową jest średnia arytmetyczna ocen bieżących. Do oceny stopnia opanowania umiejętności związanych ze sporządzaniem dokumentów stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.) Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
III. Proces wykrywczy wybranych przestępstw W ramach bloku zagadnieniowego realizowanych jest piętnaście tematów, ukierunkowanych na kształcenie wiedzy i umiejętności z zakresu: wykorzystania informatyki w pracy operacyjno-rozpoznawczej, kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia, podejmowania czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa: kradzieży i kradzieży z włamaniem, rozbójnicze, oszustwa, przeciwdziałania narkomanii, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko życiu i zdrowiu, fałszowania pieniędzy i dokumentów, handlu ludźmi, przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządowych, przestępczości komputerowej, zagadnienia stresu i wypalenia zawodowego, etyki	149	W bloku zaplanowano pięć sprawdzianów wiedzy. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Oceną okresową jest średnia arytmetyczna ocen bieżących. Do oceny stopnia opanowania umiejętności związanych ze sporządzaniem dokumentów stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.) Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną.

w pracy operacyjno-rozpoznawczej oraz postępowania przed sądem I instancji.		
IV. Doskonalenie umiejętności ze szkolenia strzeleckiego	30	Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Warunkiem zaliczenia tematu jest zaliczenie wszystkich planowanych strzelań.
W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na doskonalenie umiejętności ze szkolenia strzeleckiego.		

9. Forma zakończenia kursu

Na zakończenie kursu przeprowadza się egzamin. Założenie egzaminacyjne powinno być tak opracowane, aby za jego pomocą można było sprawdzić wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania czynności wykrywczych.

10. Skład zespołu programowego

Dane o wykonawcy	Imię i nazwisko	Nazwa jednostki organizacyjnej Policji
Przewodniczący zespołu	Jerzy Powiecki	Szkoła Policji w Pile
Zastępca Przewodniczącego zespołu	Mariusz Wiatr	BSK KGP
Sekretarz zespołu	Marzena Brzozowska	Szkoła Policji w Pile
Członkowie zespołu	Grzegorz Bonalski	KWP w Katowicach
	Maria Halczyk-Siwecka	BSK KGP
	Jacek Kałek	KWP w Poznaniu
	Wiesław Malowany	Szkoła Policji w Pile
	Zbigniew Małecki	Szkoła Policji w Pile
	Marek Nowak	KWP w Krakowie
	Wojciech Tomaszewski	KWP w Gdańsku

BLOK ZAGADNIENIOWY NR I**Wybrane elementy postępowania przygotowawczego****TEMAT NR 1: Wybrane elementy części ogólnej kodeksu karnego.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić elementy przestępstwa,
- analizować czyny zabronione pod kątem ich ustawowych znamion,
- rozróżnić stadialne i zjawiskowe formy przestępstwa,
- określić zasady odpowiedzialności za przestępstwa w zależności od formy ich popełnienia,
- interpretować okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną oraz skutecznie wnioskować o ich stosowanie,
- zinterpretować okoliczności wpływające na obostrzenie kary.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Omówienie założeń organizacyjnych kursu.	1	pogadanka	Zapoznaj słuchaczy z programem szkolenia, zasadami oceniania, oraz zaliczania poszczególnych zagadnień i bloków tematycznych, poprawiania ocen bieżących, a także z zasadami przeprowadzenia egzaminu kończącego szkolenie. Dokonaj swojej autoprezentacji, poproś o prezentację słuchaczy.
2. Pojęcie przestępstwa. 3. Ustawowe znamiona czynu zabronionego.	4	pogadanka, ćwiczenia	Przypomnij pojęcie przestępstwa oraz ustawowe znamiona czynu zabronionego. Poleć słuchaczom przeprowadzenie analizy wybranych artykułów części szczególnej kodeksu karnego pod kątem ustawowych znamion.
4. Stadialne i zjawiskowe formy popełnienia przestępstwa. 5. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną: - ze względu na brak bezprawności czynu, - ze względu na brak winy.	6	wykład, ćwiczenia, pogadanka	Przypomnij formy popełnienia przestępstwa i okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną. Poleć słuchaczom, aby na podstawie założeń określili stadialne i zjawiskowe formy przestępstwa oraz okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną.
6. Zbieg przepisów ustawy. 7. Przestępstwo ciągłe. 8. Zbieg przestępstw.	4	wykład	Posługując się prezentacją materiałów w formie graficznej, omów instytucje: zbiegu przepisów ustawy, przestępstwa ciągłego i zbiegu przestępstw; omówione treści ilustruj przykładami. Zwróć uwagę na prawnokarne konsekwencje ich wystąpienia. Podaj słuchaczom sposoby zapisywania kwalifikacji prawnej w sytuacji wystąpienia zbiegu przepisów ustawy, przestępstwa ciągłego i zbiegu przestępstw.

9. Kary i środki karne oraz okoliczności mające wpływ na wymiar kary.	2	wykład	Omów pojęcie kary i środka karnego, dokonaj charakterystyki poszczególnych kar i środków penalnych. Wskaż na konieczność znajomości tych zagadnień przez policjanta, z uwagi na możliwość konsensualnego zakończenia postępowania przygotowawczego. Omów instytucję powrotu do przestępstwa i przestępstwo o charakterze chuligańskim. Przy omawianiu art. 65 k.k., nawiąż do znamion art. 258 k.k.

TEMAT NR 2: Wprowadzenie do procesu karnego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- omówić zasady procesowe obowiązujące w postępowaniu przygotowawczym,
- określić tryb ścigania przestępstwa,
- określić formę prowadzenia postępowania przygotowawczego,
- określić zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Stadia procesu karnego. 2. Zasady procesowe.	2	wykład, pogadanka	Przypomnij cele procesu karnego i jego poszczególne stadia. Wskaż zasady procesowe, ze szczególnym uwzględnieniem zasad obowiązujących w postępowaniu przygotowawczym. Podkreśl znaczenie stosowania zasady informacji prawnej oraz domniemania niewinności.
3. Cele, formy postępowania przygotowawczego. 4. Organy prowadzące postępowanie przygotowawcze.	2	wykład, praca w grupach	Omawiając zadania postępowania przygotowawczego, zaakcentuj, iż zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów dla sądu ma nastąpić w postępowaniu przygotowawczym w taki sposób, aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło na pierwszej rozprawie głównej. Przypomnij tryby ścigania przestępstw. Przeprowadź ćwiczenia polegające na ustalaniu formy postępowania przygotowawczego i trybu ścigania. Zwróć uwagę na rolę wniosku o ściganie, w sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek, a także na możliwość cofnięcia wniosku o ściganie oraz zgody i zezwolenia na ściganie, w sprawach o przestępstwa, wymagające takiej zgody lub zezwolenia.
5. Zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym. 6. Wyłączenie policjanta prowadzącego postępowanie przygotowawcze.	2	wykład	Omawiając zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym, wskaż czynności zastrzeżone dla prokuratora i sądu. Omów zasady i tryb kierowania sprawy do postępowania mediacyjnego. Podkreśl znaczenie prawidłowo przeprowadzonego postępowania przygotowawczego dla wyników całego procesu karnego.

TEMAT NR 3: Czynności poprzedzające wszczęcie postępowania przygotowawczego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- wskazać źródła informacji o przestępstwie,
- określić sposoby dokumentowania informacji o przestępstwie,
- określić tryb postępowania w przypadku złożenia zawiadomienia przez osobę małoletnią, głuchoniemą, z zaburzeniami psychicznymi, sprawcę przestępstwa oraz w przypadku uzyskania anonimowej informacji o przestępstwie,
- zinterpretować przepisy dotyczące uprawnień i obowiązków pokrzywdzonego,
- określić czynności procesowe w niezbędnym zakresie.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Przyjęcie informacji o przestępstwie. 2. Przyjęcie informacji o przestępstwie od: - małoletniego, - głuchoniemego, - sprawcy przestępstwa, - osoby z zaburzeniami psychicznymi. 3. Uprawnienia i obowiązki pokrzywdzonego.	5	pogadanka, wykład, ćwiczenia	Posługując się przykładami, przypomnij źródła informacji o przestępstwie i sposoby postępowania w zależności od osoby zgłaszającej. Zwróć uwagę na sposób postępowania w przypadku zgłoszenia przestępstwa przez małoletniego do 15 roku życia. Omawiając katalog uprawnień i obowiązków pokrzywdzonego, szczególną uwagę zwróć na zakres udzielanych mu informacji, w tym na możliwość dochodzenia roszczeń majątkowych w procesie karnym. Przeprowadź ćwiczenia polegające na sporządzeniu protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie. Protokół podlega zaliczeniu.
4. Postępowanie w przypadku uzyskania przez Policję anonimowej informacji o przestępstwie.	1	pogadanka	Omów zasady postępowania z uzyskanymi anonimowymi informacjami o przestępstwie.
5. Postępowanie w niezbędnym zakresie.	2	pogadanka	Przypomnij podstawy prawne, przyczyny, cel, zakres, czas i sposób przeprowadzania i dokumentowania postępowania w niezbędnym zakresie. Wskaż na podmioty uprawnione do prowadzenia tego postępowania. Scharakteryzuj nadzór prokuratora nad przebiegiem tego postępowania. Wskaż rodzaj zdarzeń przestępczych, w których udział prokuratora jest obligatoryjny dla ważności podejmowanych czynności procesowych. Zinterpretuj pojęcie wypadku nie cierpiącego zwłoki. Zwróć szczególną uwagę na dopuszczalność przesłuchania osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa w charakterze podejrzanego. Omów sposoby zakończenia czynności w niezbędnym zakresie.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
6. Zaliczenie tematów 1-3.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

TEMAT NR 4: Dowody rzeczowe i dowody z dokumentów.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić rodzaje dowodów,
- odróżnić źródło dowodowe od środka dowodowego,
- wskazać sposoby wprowadzania dowodów do procesu,
- określić sposoby zabezpieczania dowodów,
- omówić zasady postępowania z dowodami.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Dowody w procesie karnym: - pojęcie dowodu, - źródło dowodowe, - środek dowodowy, - rodzaje dowodów rzeczowych i z dokumentów, - znaczenie dowodów w procesie karnym, - odpowiedzialność policjanta za utratę lub zniszczenie dowodu.	3	wykład	Podkreśl obowiązek rzetelnego zbierania i weryfikowania dowodów. Omów odpowiedzialność policjanta za niewłaściwe przechowywanie, utratę, bądź zniszczenie dowodu rzeczowego.
2. Sposoby zabezpieczania dowodów. 3. Zasady postępowania z dowodami i ich przechowywanie. 4. Przekazywanie dowodów prokuraturze, sądowi i innym podmiotom.	3	wykład	Omów sposoby uzyskiwania dowodów oraz kryminalistycznego i procesowego ich zabezpieczenia dla potrzeb procesu karnego w zależności od rodzaju dowodu. Zwróć uwagę na znaczenie prawidłowego dokumentowania postępowania z dowodami rzeczowymi i z dokumentów. Wskaż sposoby przechowywania dowodów, w szczególności zwróć uwagę na dowody wartościowe, łatwo i szybko psujące się oraz niebezpieczne. Omów zasady przekazywania dowodów innemu organowi.

TEMAT NR 5: Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- wskazać podstawy prawne i faktyczne zatrzymania rzeczy i przeszukania,
- określić cele przeszukania,
- omówić sposób postępowania policjanta w zależności od rodzaju dokumentu uprawniającego do zatrzymania rzeczy i przeszukania,
- wskazać zasady procesowe obowiązujące przy zatrzymaniu rzeczy i przeszukaniu,
- określić sposób postępowania z zabezpieczonymi rzeczami,
- omówić zasady taktyczne prowadzenia przeszukania pomieszczeń,
- sporządzić protokół przeszukania.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Zatrzymanie rzeczy i przeszukanie.	3	wykład, pogadanka	Przypomnij warunki dopuszczalności zatrzymania rzeczy i przeszukania. Wskaż sposób postępowania policjanta w zależności od rodzaju dokumentu uprawniającego do zatrzymania rzeczy i przeszukania. Scharakteryzuj zasady procesowe obowiązujące przy zatrzymaniu rzeczy i przeszukaniu. Wskaż na zasady postępowania w przypadku przeszukania systemu informatycznego i zatrzymania danych informatycznych. Podaj sposoby dokumentowania zatrzymania rzeczy i przeszukania. Omów zasady postępowania z ujawnionymi w czasie przeszukania przedmiotami niebezpiecznymi, bronią, amunicją, substancjami odurzającymi, pojazdami, przedmiotami wartościowymi oraz dokumentami zawierającymi tajemnice chronione prawem.
2. Przeszukanie pomieszczeń: – przygotowanie się do przeszukania, – planowanie przeszukania, – taktyka prowadzenia przeszukania, – przeprowadzenie przeszukania.	7	wykład, ćwiczenia, symulacja	Na podstawie przygotowanych założeń przeprowadź symulację czynności przeszukania pomieszczeń. Podkreśl obowiązek postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej i prawami człowieka. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu z przeszukania pomieszczenia. Protokół podlega zaliczeniu.
3. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 6: Przesłuchanie świadka.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- omówić prawa i obowiązki świadka,
- scharakteryzować zakazy dowodowe,
- omówić postępowanie z przesłuchiwanymi w charakterze świadka osobami: małoletnimi, nie władającymi językiem polskim, w podeszłym wieku, chorymi, głuchymi i niewidomymi,
- scharakteryzować etapy przesłuchania świadka,
- sporządzić protokół przesłuchania świadka,
- wskazać znaczenie dowodu z zeznań świadka.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Uprawnienia i obowiązki świadka. 2. Zakazy dowodowe. 3. Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zakazów dowodowych.	4	wykład	Przy omawianiu obowiązków świadka, wskaż na konsekwencje niewywiązywania się z tych obowiązków. Zwróć uwagę na konsekwencje prawne i procesowe nieprzestrzegania praw świadka. Rozróżnij i omów względne i bezwzględne zakazy dowodowe dotyczące świadków oraz sposób postępowania w razie wystąpienia zakazu.
4. Przesłuchanie w charakterze świadka osoby: małoletniej, głuchej, niewidomej, nie władającej językiem polskim, w podeszłym wieku, chorej. 5. Przygotowanie do przesłuchania. 6. Etapy przesłuchania. 7. Dokumentowanie przesłuchania. 8. Znaczenie i ocena zeznań.	6	wykład, pogadanka, symulacja	Podkreśl konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej i praw człowieka (prawo do godności, zakaz nieludzkiego bądź poniżającego traktowania, prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego). Zwróć szczególną uwagę na specyfikę przesłuchania małoletniego, potrzebę wytworzenia atmosfery zaufania i bezpieczeństwa, sposób formułowania pytań. Omów rodzaje pytań zadawanych świadkowi i ich wpływ na przebieg oraz wynik przesłuchania, a także zapoznaj słuchaczy z metodami przesłuchania świadka. Przeprowadź symulację przesłuchania świadka, następnie poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przesłuchania świadka. Protokół podlega zaliczeniu.
9. Świadek anonimowy.	1	wykład	Wyjaśnij pojęcie świadka anonimowego, omów przesłanki zastosowania tej instytucji oraz scharakteryzuj zasady postępowania z osobą, która ma zeznawać jako świadek anonimowy.
10. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 7: Przesłuchanie podejrzanego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- interpretować prawa i obowiązki podejrzanego,
- wskazać przypadki obrony obligatoryjnej i z urzędu,
- omówić rolę obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, jego prawa w zakresie obrony podejrzanego, zakres dopuszczalnej aktywności procesowej oraz obowiązki policjanta w tym zakresie,
- wskazać podstawę faktyczną przedstawienia zarzutów,
- sporządzić postanowienie o przedstawieniu zarzutów,
- wskazać warunki dobrowolnego poddania się karze,
- omówić etapy oraz dokumentowanie przesłuchania podejrzanego,
- sporządzić protokół z przesłuchania podejrzanego,
- daktyloskopować i fotografować podejrzanego, pobierać od niego materiał genetyczny.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Prawa i obowiązki podejrzanego. 2. Rola obrońcy w postępowaniu przygotowawczym.	4	wykład	Dokonaj rozróżnienia pomiędzy podejrzanym i osobą podejrzaną. Zwróć uwagę na konsekwencje prawne i procesowe nieprzestrzegania praw podejrzanego. Wskaż przypadki, w których podejrzanemu musi mieć obrońcę oraz przypadki wyznaczania obrońcy z urzędu. Omów rolę obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, jego prawa w zakresie obrony podejrzanego, zakres dopuszczalnej aktywności procesowej oraz obowiązki policjanta w tym zakresie i ewentualny dostęp podejrzanego i obrońcy do materiałów postępowania przygotowawczego. Na przykładach przedstaw sytuacje, w których należy przeprowadzić badania podejrzanego.
3. Instytucja przedstawienia zarzutów. 4. Zasady konstruowania konkluzji zarzutu i zapisu kwalifikacji prawnej czynu.	5	wykład, ćwiczenia	Omów poszczególne elementy instytucji przedstawienia zarzutów, a następnie, posługując się filmem dydaktycznym, zaprezentuj przesłuchanie osoby w charakterze podejrzanego. Posługując się przykładami, omów zasady konstruowania konkluzji zarzutów. W ramach ćwiczeń, poleć słuchaczom sporządzenie postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Postanowienie podlega zaliczeniu. Zapoznaj słuchaczy z metodami przesłuchania podejrzanego.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
5. Warunki i okoliczności wpływające na wybór metody przesłuchania podejrzanego. 6. Taktyki obronne stosowane przez podejrzanego. 7. Przygotowanie się do przesłuchania. 8. Przebieg i dokumentowanie przesłuchania podejrzanego. 9. Znaczenie i ocena wyjaśnień podejrzanego. 10. Dobrowolne poddanie się karze.	5	wykład, pogadanka, symulacja, dyskusja	Zaakcentuj konieczność przestrzegania etyki zawodowej i praw człowieka podczas przesłuchiwanie podejrzanego. Omów zasady formułowania pytań, podkreślając obowiązek przestrzegania zasady swobody wypowiedzi. Wskaż na zakazy dowodowe dotyczące przesłuchania podejrzanego. Omów konstrukcję protokołu przesłuchania podejrzanego i zasady jego sporządzania. Przeprowadź symulację przesłuchania podejrzanego, wykorzystując wcześniej sporządzone postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przesłuchania podejrzanego. Protokół podlega zaliczeniu. Przedstawiając instytucję dobrowolnego poddania się karze, omów związany z tym zakres kompetencji poszczególnych organów i wskaż korzyści wynikające z zastosowania tej instytucji. Wskaż instytucje konsensualnego zakończenia postępowania oraz inicjatywę uczestników i organów postępowania w tym zakresie.
11. Daktyloskopowanie podejrzanego. 12. Pobranie materiału genetycznego od podejrzanego. 13. Fotografowanie podejrzanego.	3	pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Omów podstawy prawne daktyloskopowania. Przeprowadź ćwiczenia daktyloskopowania osób. Sporządzone karty daktyloskopijne podlegają zaliczeniu. Omów zasady pobierania materiału genetycznego, a następnie przeprowadź pokaz pobierania próbek materiału genetycznego ze służówki policzków (zgodnie z zasadami zawartymi w pakiecie). Na podstawie pokazu, poleć sporządzenie protokołu pobrania próbek służących do uzyskania kodu genetycznego. Protokół podlega zaliczeniu. Omów cel i zasady fotografowania podejrzanego. Wskaż możliwości wykorzystania zdjęć sygnalitycznych.
14. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy.
15. Zaliczenie tematów 4-7.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

TEMAT NR 8: Zatrzymanie osoby i środki zapobiegawcze.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić podstawę prawną i faktyczną zatrzymania osoby,
- zinterpretować prawa i obowiązki osoby zatrzymanej,
- wskazać obowiązki policjanta związane z zatrzymaniem osoby.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Zatrzymanie procesowe osoby.	2	wykład, pogadanka	Powiąz podstawy prawne z rodzajami zatrzymania, akcentując przede wszystkim nowe rodzaje zatrzymania, np. w związku z przemocą wobec osoby wspólnie zamieszkującej. Zaakcentuj różnicę między zatrzymaniem osoby a jej ujęciem. Omów prawa osoby zatrzymanej. Wypracuj z grupą i omów katalog czynności policjanta związanych z zatrzymywaniem osób, w tym zatrzymaniem dynamicznym. Odwołując się do wiedzy słuchaczy, podkreśl obowiązek rejestracji osoby zatrzymanej w KSIP, kładąc nacisk na określenie czasu i podstawy faktycznej zatrzymania. Przypomnij procedury charakterystyczne dla zatrzymania nieletniego.
2. Czynności poprzedzające zatrzymanie.	3	pogadanka, pokaz	Wypracuj z grupą czynności związane z przygotowaniem się do zatrzymania osoby, akcentując zasady taktyczne zatrzymywania osób. Przypomnij regulacje prawne w zakresie użycia i wykorzystania broni palnej i innych ś.p.b. stosowanych podczas zatrzymania. Omów elementy planu zatrzymania osoby. Zaprezentuj przykładowy plan zatrzymania.

TEMAT NR 9: Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- wskazać katalog kar i środków karnych o charakterze majątkowym,
- określić podstawę prawną, warunki i cele tymczasowego zajęcia mienia ruchomego,
- posługiwać się procesowymi i operacyjno-rozpoznawczymi metodami ujawniania składników majątkowych sprawców przestępstw,
- wskazać przedmioty podlegające tymczasowemu zajęciu i sposoby ustalania składników majątkowych,
- omówić sposób postępowania z zajętymi przedmiotami,
- sporządzić protokół tymczasowego zajęcia mienia ruchomego.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Zabezpieczenie majątkowe. 2. Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego.	3	wykład, pogadanka	Przypomnij katalog kar i środków karnych, wskazując, które z nich mają charakter majątkowy. Podaj, w jakich sytuacjach i w jakim celu dokonuje się zabezpieczenia majątkowego. Omów podmioty uprawnione do wydania decyzji w tym zakresie oraz wskaż sposoby realizacji tych decyzji. Określ krąg osób, u których można dokonać zabezpieczenia majątkowego. Wskaż zasady ustanawiania zabezpieczenia majątkowego i rolę Policji w tym zakresie. Wskaż cel i warunki tymczasowego zajęcia mienia ruchomego. Określ przedmioty, które podlegają zajęciu, wskazując na ograniczenia wynikające z k.p.c. Zaakcentuj różnice między zabezpieczeniem majątkowym, a tymczasowym zajęciem mienia w zakresie podmiotów wydających i realizujących decyzje, form tych decyzji, czasu ich obowiązywania i sposobów ich realizacji.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
3. Czynności związane z tymczasowym zajęciem mienia ruchomego. 4. Czynności procesowe i metody operacyjno-rozpoznawcze mające na celu ujawnienie składników majątkowych sprawców przestępstw.	5	wykład, pogadanka, dyskusja, symulacja	Omów czynności Policji związane z tymczasowym zajęciem mienia ruchomego, akcentując konieczność właściwego przygotowania się do tej czynności. Wypracuj sposoby i możliwości ustalania składników majątkowych podlegających zabezpieczeniu. Przypomnij o możliwości przeprowadzenia przeszukania w celu odnalezienia przedmiotów podlegających zajęciu. Przypomnij zasady postępowania z zajęтыми przedmiotami. Omów konstrukcję protokołu tymczasowego zajęcia mienia i sposób jego sporządzania. Wskaż elementy wniosku o zabezpieczenie majątkowe. Omów i wskaż zastosowanie czynności procesowych i metod operacyjno-rozpoznawczych (np. analiza kryminalna), służących ujawnianiu składników majątkowych sprawców przestępstw. Przeprowadź zajęcia symulacyjne, polegające na przeprowadzeniu tymczasowego zajęcia mienia. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu tymczasowego zajęcia mienia ruchomego. Protokół podlega zaliczeniu.

TEMAT NR 10: Okazanie.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić cel, rodzaje i sposoby okazania osób i rzeczy,
- omówić zasady obowiązujące przy okazaniu osób i rzeczy,
- scharakteryzować sposób, w jaki należy przygotować i przeprowadzić okazanie osoby i rzeczy oraz wizerunku,
- sporządzić protokół okazania osoby oraz rzeczy.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Rodzaje i sposoby okazania. 2. Zasady obowiązujące przy okazaniu osób lub wizerunku. 3. Przygotowanie się do czynności okazania osoby.	3	wykład, pokaz	Wskaż podstawy prawne okazania i cel okazania. Podkreśl, iż okazanie jest szczególną formą przesłuchania. Wskaż na najczęściej występujące nieprawidłowości przy okazaniu, które wpływają na podważenie wiarygodności i wartości dowodowej tej czynności. Omów sposoby dokumentowania okazania osoby. Zaprezentuj protokół okazania osoby, wskaż na elementy jego konstrukcji. Przypomnij o możliwości utrwalania przebiegu okazania za pomocą aparatury rejestrującej obraz i dźwięk. Zademonstruj tablice poglądowe stosowane przy okazaniu wizerunku osoby.
4. Okazanie osoby.	2	symulacja	Przeprowadź zajęcia symulacyjne okazania osoby. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu okazania. Protokół podlega zaliczeniu.
5. Sposoby okazania rzeczy. 6. Zasady obowiązujące przy okazaniu rzeczy.	1	wykład, pokaz	Omów zasady i sposoby okazania rzeczy. Zaakcentuj konieczność przygotowania się do takiego okazania. Zaprezentuj protokół okazania rzeczy i wskaż istotne elementy jego konstrukcji.
7. Okazanie rzeczy.	2	pokaz	Przeprowadź pokaz czynności okazania rzeczy. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu z tego okazania. Protokół podlega zaliczeniu.

TEMAT NR 11: Postępowanie przyspieszone.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- wymienić przesłanki postępowania przyspieszonego,
- wskazać okoliczności uzasadniające odstąpienie od postępowania przyspieszonego,
- określić czynności Policji w postępowaniu przyspieszonym,
- przedstawić uprawnienia i obowiązki stron w postępowaniu przyspieszonym,
- sporządzić wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Przesłanki postępowania przyspieszonego. 2. Zakres czynności wykonywanych przez Policję w postępowaniu przyspieszonym. 3. Okoliczności uzasadniające odstąpienie od postępowania przyspieszonego. 4. Zakres uprawnień i obowiązków stron w postępowaniu przyspieszonym. 5. Wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym.	2	wykład, pogadanka, pokaz	Scharakteryzuj przesłanki prowadzenia postępowania przyspieszonego, akcentując jego zakres przedmiotowy i podmiotowy. Omów czynności o charakterze organizacyjnym i procesowym, wykonywane przez Policję. Wypracuj katalog okoliczności uzasadniających odstąpienie od postępowania przyspieszonego. Porównaj zakres uprawnień i obowiązków stron w odniesieniu do dochodzenia prowadzonego na zasadach ogólnych. Zaprezentuj prawidłowo sporządzony wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym.
6. Zaliczenie tematów 8-11.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR II**Praca operacyjna****TEMAT NR 1: Wprowadzenie do pracy operacyjnej.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie, istotę i podstawy prawne prowadzenia pracy operacyjnej,
- wskazać cele pracy operacyjnej,
- określić zasady pracy operacyjnej,
- określić formy i metody pracy operacyjnej,
- wskazać zasady ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania,
- określić sposoby dokumentowania pracy operacyjnej.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Wstęp do pracy operacyjnej.	2	pogadanka	W nawiązaniu do wiedzy nabytej w ramach kursu podstawowego zawodowego, przypomnij podstawy prawne pracy operacyjnej. Zdefiniuj podstawowe pojęcia z zakresu pracy operacyjnej. Omów cele i zasady pracy operacyjnej.
2. Metody pracy operacyjnej. 3. Formy pracy operacyjnej.	2	dyskusja	Wymień i scharakteryzuj metody i formy pracy operacyjnej. Na podstawie własnych doświadczeń, słuchacze wskażą przykłady wykorzystania wybranych metod w prowadzonych formach pracy operacyjnej.
4. Dokumentowanie pracy operacyjnej. 5. Znaczenie ochrony informacji niejawnych w pracy operacyjnej.	2	pogadanka	Omów zasady i formy dokumentowania obowiązujące w pracy operacyjnej. Zwróć szczególną uwagę na źródła pochodzenia informacji operacyjnej i znaczenie ich ochrony, odwołując się do stosownych aktów prawnych. Omów zasady ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania.

TEMAT NR 2: Planowanie w pracy operacyjnej.

CELE: Po zakończeniu jednostki szkolnej, słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić rodzaje planów w pracy operacyjnej,
- określić zasady planowania,
- wskazać elementy wybranych planów sporządzanych w pracy operacyjnej,
- przeprowadzić analizę materiałów i budować wersje operacyjne,
- planować czynności operacyjne.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Istota planowania, rodzaje planów w pracy operacyjnej. 2. Zasady planowania oraz elementy wybranych planów sporządzanych w pracy operacyjnej. 3. Analiza materiałów zgromadzonych w sprawie. 4. Zasady planowania czynności operacyjnych. 5. Wersje operacyjne.	3	wykład, dyskusja, pokaz	Zapoznaj słuchaczy z istotą planowania czynności w procesie wykrywczym. Wskaż zależność pomiędzy dobrym planowaniem a efektywnością procesu wykrywczego. Przedstaw słuchaczom zasady planowania w sprawach operacyjnych oraz omów elementy wybranych planów sporządzanych w pracy operacyjnej, tj. planu zasadzki, rozpracowania operacyjnego, realizacji rozpracowania operacyjnego i kombinacji operacyjnej. Zaprezentuj te plany. Zaakcentuj znaczenie przepływu informacji pomiędzy pionem dochodzeniowym a operacyjno-rozpoznawczym. Omów zasady planowania czynności operacyjnych. Wypracuj definicję wersji operacyjnej oraz zasady jej konstruowania. Omów problem liczby wersji oraz określ możliwość ich weryfikacji.

TEMAT NR 3: Wywiad operacyjny.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie i cele wywiadu operacyjnego,
- wskazać zakres przedmiotowy wywiadu operacyjnego,
- wskazać źródła wywiadu i kryteria ich typowania,
- przygotować się do przeprowadzenia wywiadu operacyjnego,
- zbudować „legendę”, jaką posłuży się podczas zdobywania informacji w ramach prowadzonego wywiadu,
- nawiązać kontakt interpersonalny z osobą,
- ocenić ważność i przydatność informacji uzyskanych w trakcie wywiadu operacyjnego,
- udokumentować wyniki wywiadu operacyjnego.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Wywiad jako metoda pracy operacyjnej.	1	pogadanka	Przypomnij pojęcie, cele, zakres przedmiotowy, źródła informacji, podstawy prawne: wywiadu operacyjnego, wywiadu środowiskowego, wskazując różnice pomiędzy wywiadami prowadzonymi dla celów procesowych i operacyjnych.
2. Przygotowanie i taktyka przeprowadzenia wywiadu. 3. Dokumentowanie wywiadu i wykorzystanie jego wyników. 4. Budowanie „legendy” służącej prowadzeniu wywiadu.	4	dyskusja, symulacja, ćwiczenia pisemne	Omów, na czym polega przygotowanie się do przeprowadzenia wywiadu operacyjnego z osobą. Przedstaw taktykę przeprowadzania wywiadu operacyjnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na sposób komunikowania się z rozmówcą, umiejętność słuchania i zachowania konspiracji przez prowadzącego wywiad. Zaakcentuj podstawy budowania „legendy” podczas zdobywania informacji w ramach prowadzonego wywiadu. Następnie słuchacze, na podstawie przygotowanych założeń, przeprowadzą symulację. Po omówieniu symulacji, poleć słuchaczom sporządzenie notatki służbowej. Notatka podlega zaliczeniu.
5. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy.

TEMAT NR 4: Obserwacja.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie, istotę i cele obserwacji,
- przygotować się do prowadzenia obserwacji doraźnej,
- wnioskować do WTO o zastosowanie obserwacji planowej,
- współpracować z pionem techniki operacyjnej w czasie prowadzenia obserwacji planowej,
- wykorzystać wyniki uzyskane w toku obserwacji,
- sporządzić notatkę służbową z przeprowadzonej obserwacji doraźnej.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Obserwacja jako metoda pracy operacyjnej. 2. Przygotowanie obserwacji doraźnej. 3. Taktyka prowadzenia obserwacji doraźnej. 4. Dokumentowanie wyników obserwacji doraźnej. 5. Wykorzystanie techniki operacyjnej i analiza dokumentacji z obserwacji planowej.	2	pogadanka, pokaz	Przypomnij pojęcie i cele oraz rodzaje obserwacji. Omów przygotowanie się policjanta służby kryminalnej do przeprowadzenia obserwacji. Podkreśl konieczność sprawdzenia podmiotu obserwacji w bazie KSIP. Wskaż na taktykę prowadzenia obserwacji doraźnej. Zwróć szczególną uwagę na „samokontrolę” i „kontrobservację”, stosowaną przez osoby poddane obserwacji. Wskaż sytuacje operacyjne i możliwości wykorzystania w obserwacji WTO oraz przedstaw procedurę angażowania techniki operacyjnej w obserwacji planowej (zaprezentuj i omów wnioski o obserwację planową oraz wnioski o zastosowanie technicznych środków wsparcia zadań operacyjnych). Podkreśl uregulowania wynikające z Tytułu III Konwencji Wykonawczej Schengen w zakresie obserwacji transgranicznej oraz pościgu transgranicznego. Wskaż sposoby dokumentowania wyników obserwacji.
6. Przeprowadzenie i udokumentowanie obserwacji doraźnej osoby.	6	symulacja, ćwiczenia pisemne	Na podstawie przygotowanego założenia, przeprowadź symulację obserwacji doraźnej osoby na terenie miasta. Zaleć, by rolę figuranta odegrał drugi wykładowca biorący udział w zajęciach. Uczestnicy (4-osobowe grupy słuchaczy) z wykonanych czynności sporządzą notatkę służbową. Notatka podlega zaliczeniu. Na zajęciach słuchacze powinni być w ubraniach cywilnych. Przed rozpoczęciem obserwacji prowadzący zajęcia zobowiązany jest powiadomić jednostkę organizacyjną miejscowej jednostki Policji.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy.

TEMAT NR 5: Zasadzka.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie, istotę i cele zasadzki,
- przygotować się do prowadzenia zasadzki,
- wskazać zasady obowiązujące w trakcie realizacji zasadzki,
- zaplanować, zorganizować i przeprowadzić zasadzkę,
- udokumentować przebieg i wyniki zasadzki.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Zasadzka jako metoda pracy operacyjnej. 2. Czynności poprzedzające przeprowadzenie zasadzki. 3. Zasady taktyczne planowania i organizacji zasadzki.	2	wykład, pogadanka	Wyjaśnij pojęcie i cele zasadzki. Wskaż sytuacje i okoliczności stosowania tej metody pracy operacyjnej. Omów czynności poprzedzające przeprowadzenie zasadzki. Zwróć szczególną uwagę na znaczenie dokonania wymaganych sprawdzeń i rejestracji miejsca zasadzki. Przedstaw sposoby zaplanowania i rozmieszczenia sił i środków w czasie realizacji zasadzki.
4. Planowanie zasadzki. 5. Realizacja zasadzki. 6. Dokumentowanie czynności.	6	pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Zaprezentuj i omów przykładowy plan zasadzki. Według przygotowanego założenia słuchacze sporządzą plan zasadzki. Następnie, na podstawie sporządzonego planu, dokonają jej realizacji na terenie otwartym jednostki szkoleniowej oraz sporządzą stosowną dokumentację. Plan zasadzki podlega zaliczeniu. Na zajęciach słuchacze powinni być w ubraniach cywilnych. Zaleca się, by zajęcia prowadzone były przez co najmniej dwóch wykładowców z wykorzystaniem środków łączności bezprzewodowej i środków przymusu bezpośredniego.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy.

TEMAT NR 6: Analiza kryminalna.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie i cel stosowania analizy kryminalnej,
- stosować zasady obowiązujące podczas wypełniania meldunku informacyjnego,
- wykorzystać uzyskane wyniki z analizy kryminalnej,
- stosować procedury zlecenia przeprowadzenia analizy kryminalnej.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Analiza kryminalna jako metoda pracy operacyjnej.	2	wykład	Wyjaśnij pojęcie analizy kryminalnej, ze zwróceniem uwagi na ustalanie powiązań między informacjami. Przedstaw rodzaje analizy kryminalnej i wskaż różnice między ich celami. Przedstaw i omów elementy cyklu analitycznego: łączenie danych, odczytanie danych, tworzenie przesłanek, tworzenie hipotez, prezentacja wyników – proces ten przedstaw na praktycznym przykładzie. Zasygnalizuj dostępne narzędzia informatyczne w zakresie analizy połączeń informatycznych.
2. Źródła informacji wykorzystywane w analizie kryminalnej: - system SIO, - inne źródła informacji. 3. Wykorzystanie analizy kryminalnej. 4. Procedura zlecenia przeprowadzenie analizy kryminalnej.	3	pogadanka, ćwiczenia pisemne	Przedstaw rodzaje źródeł informacji z podziałem na osobowe i nieosobowe. Wykorzystując doświadczenie słuchaczy i wiedzę nabytą w dotychczasowym szkoleniu przypomnij sposób wypełnienia meldunku informacyjnego, ze zwróceniem uwagi na jego podzbiory tematyczne. Przedstaw i zapoznaj słuchaczy z przykładami efektów pracy analityka kryminalnego oraz możliwościami wykorzystania analizy kryminalnej, jako narzędzia wspomagającego proces wykrywczy. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzić wniosek o analizę kryminalną. Wniosek podlega zaliczeniu.
5. Zaliczenie tematów 1-6.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

TEMAT NR 7: Informator.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować pojęcie informatora,
- wskazać zasady typowania kandydata na informatora,
- nawiązać współpracę z informatorem,
- scharakteryzować zasady współpracy z informatorem,
- wskazać sposoby sprawdzania i wykorzystania uzyskanych informacji od informatora,
- sporządzić dokumentację związaną z wynagrodzeniem informatora,
- sporządzić notatkę służbową z kontaktu z informatorem i meldunek informacyjny,
- wskazać zasady dokonywania okresowej oceny współpracy z informatorem,
- przekazać, zawiesić i zakończyć współpracę z informatorem.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Pojęcie informatora i jego charakterystyka. 2. Zasady typowania, doboru i pozyskania informatora. 3. Zasady rejestrowania informatora. 4. Zasady i organizacja współpracy z informatorem. 5. Wykorzystywanie środków z funduszu operacyjnego do pokrycia kosztów związanych z obsługą OZI. 6. Zasady dokumentowania współpracy z informatorem. 7. Sposoby sprawdzania i wykorzystywania informacji od informatora.	4	wykład, pogadanka	Wyjaśnij pojęcie informatora. Omów kryteria typowania i doboru informatorów. Wskaż motywy, które mogą kierować osobami udzielającymi informacji Policji. Omów rejestrację informatora w KSIP i OBOZI. Określ zasady współpracy z informatorami, akcentując konieczność przestrzegania etyki zawodowej, praw człowieka. Zwróć uwagę na moralne aspekty współpracy z informatorem. Przedstaw sposoby sprawdzenia, dokumentowania i wykorzystywania informacji. Zwróć szczególną uwagę na konieczność uzyskania informacji pełnej i wszechstronnej oraz okoliczności uzyskania informacji przez informatora, a także ustalenie osób, które mogą ją potwierdzić lub zweryfikować. Odwołując się do wiedzy słuchaczy, akcentuj aspekty prawne ochrony źródeł informacji. Omów zasady wykorzystywania funduszu operacyjnego do pokrycia kosztów związanych z obsługą i wynagrodzeniem osobowych źródeł informacji. Wskaż sposoby dokumentowania współpracy z informatorem oraz gromadzenia sporządzonej dokumentacji. Zwróć uwagę na zagrożenia wynikające ze współpracy. Przedstaw sposoby sprawdzenia i wykorzystywania informacji, w tym na potrzeby procesu karnego.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
8. Uzyskiwanie, gromadzenie, dokumentowanie i wykorzystanie informacji od informatora.	6	symulacja, ćwiczenia pisemne	Przeprowadź symulacje z pozyskania oraz ze spotkania z informatorem lub wyświetl film. W przypadku symulacji zaleć, by rolę kandydata oraz informatora odegrał drugi wykładowca. Podsumowując zajęcia, wskaż na popełnione błędy i taktykę prowadzenia rozmowy (komunikacja werbalna i pozawerbalna). Tworząc założenia do ćwiczeń, bazuj na przykładach z praktyki jednostek terenowych. Po symulacjach, poleć słuchaczom sporządzenie stosownej dokumentacji: notatkę z nawiązania współpracy, notatkę służbową z kontaktu, meldunek informacyjny, raport o wyrażenie zgody na wypłatę środków z funduszu operacyjnego, wniosek o zaliczkę, meldunek do pozycji NR 1, rozliczenie pobranej zaliczki. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
9. Przekazanie, zawieszenie i zakończenie współpracy z informatorem.	1	wykład	Omów sytuacje przekazania, zawieszenia i zakończenia współpracy z informatorem oraz formy dokumentowania tych czynności.
10. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy.

TEMAT NR 8: Współpracownik.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować pojęcie współpracownika,
- określić cele współpracy ze współpracownikiem,
- określić zasady nawiązywania współpracy ze współpracownikiem,
- wskazać zasady prowadzenia współpracy ze współpracownikiem,
- sporządzić wniosek o wykonanie przedsięwzięcia werbunkowego,
- przekazać, zawiesić i zakończyć współpracę ze współpracownikiem,
- postępować z OZI dezinformującym celowo Policję.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Pojęcie współpracownika i jego charakterystyka. 2. Zasady typowania, opracowania i pozyskania współpracownika. 3. Dokumentowanie czynności związanych z pozyskaniem współpracownika.	4	wykład, symulacja, ćwiczenia pisemne	Odwołując się do wiedzy słuchaczy z poprzedniego tematu, wyjaśnij pojęcie współpracownika oraz omów zasady typowania i opracowywania kandydata na współpracownika. Podkreśl, iż współpracowników typuje się wyłącznie spośród informatorów, z wyjątkiem przedsięwzięć werbunkowych. Omów przebieg rozmowy pozyskującej z informatorem wytypowanym na współpracownika i sposób jej dokumentowania. Przeprowadź symulację z rozmowy pozyskującej współpracownika lub wyświetl film, a następnie poleć słuchaczom sporządzenie oświadczenia i raportu z pozyskania współpracownika. W przypadku symulacji zaleć, by rolę kandydata na współpracownika odegrał drugi wykładowca. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
4. Organizacja i zasady współpracy ze współpracownikiem.	4	dyskusja, symulacja, ćwiczenia pisemne	Wypracuj, wspólnie ze słuchaczami, zasady współpracy ze współpracownikiem. Zaakcentuj konieczność przestrzegania etyki zawodowej, praw człowieka. Przedstaw sposoby sprawdzenia i wykorzystywania informacji, w tym na potrzeby procesu karnego. Zwróć uwagę na zagrożenia wynikające ze współpracy. Omów formy dokumentowania czynności związanych ze współpracą. Przeprowadź symulację spotkania ze współpracownikiem lub wyświetl film, a następnie poleć słuchaczom sporządzenie raportu z kontaktu ze współpracownikiem oraz meldunku informacyjnego. Dokumentacja podlega zaliczeniu. W przypadku symulacji zaleć, by rolę współpracownika odegrał drugi wykładowca. Omów zasady wynagradzania współpracownika.

5. Możliwości i zasady zlecenia przedsięwzięć werbunkowych.	1	dyskusja, ćwiczenia pisemne	Omów możliwości zlecenia przedsięwzięć werbunkowych komórkom wywiadu kryminalnego. Wskaż sposób wykorzystania tej metody pracy operacyjnej w działaniach wykrywczych. Scharakteryzuj wniosek o zlecenie przedsięwzięcia werbunkowego, a następnie słuchacze, na podstawie przygotowanych założeń, sporządzą wniosek o wykonanie przedsięwzięcia werbunkowego. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
6. Przekazanie, zawieszenie i zakończenie współpracy ze współpracownikiem. 7. Postępowanie z OZI dezinformującym celowo Policję.	1	wykład	Omów sytuacje przekazania, zawieszenia i zakończenia współpracy ze współpracownikiem oraz formy dokumentowania tych czynności. Omów postępowanie policjanta (faktyczne i formalne) z OZI dezinformującym celowo Policję.
8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy.

TEMAT NR 9: Osoba wspomagająca i konsultant.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- odróżnić osobę wspomagającą od konsultanta,
- określić cele współpracy z osobą wspomagającą i konsultantem,
- określić zasady nawiązywania i prowadzenia współpracy z osobą wspomagającą i konsultantem.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Osoba wspomagająca i jej charakterystyka. 2. Zasady powoływania osoby wspomagającej. 3. Dokumentowanie współpracy z osobą wspomagającą.	1	dyskusja, ćwiczenia pisemne	Omów pojęcie i cele pozyskania osoby wspomagającej. Określ czynności związane z powołaniem osoby wspomagającej oraz formę dokumentowania tej czynności. Na podstawie założenia, słuchacze sporządzą raport w sprawie powołania osoby wspomagającej. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
4. Konsultant i jego charakterystyka. 5. Dokumentowanie współpracy z konsultantem.	1	pogadanka	Omów pojęcie i cele pozyskania konsultanta. Określ czynności związane z powołaniem konsultanta oraz formę dokumentowania tej czynności (raport, umowa). Wskaż możliwości wykorzystania konsultanta. Podkreśl, iż osoba powołana w charakterze konsultanta nie może występować w tej samej sprawie jako biegły.

TEMAT NR 10: Szczególne metody pracy operacyjnej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie i cele: kontroli operacyjnej, zakupu kontrolowanego, kontrolowanego wręczenia lub przyjęcia korzyści majątkowej oraz przesyłki niejawnie nadzorowanej,
- interpretować podstawy prawne kontroli operacyjnej,
- rozróżnić rodzaje kontroli operacyjnej,
- sporządzić wniosek o przeprowadzenie kontroli operacyjnej,
- wskazać sposoby postępowania z materiałami uzyskanymi w wyniku kontroli operacyjnej,
- określić możliwości stosowania operacji specjalnej,
- wyjaśnić pojęcie i cele kombinacji operacyjnej,
- wskazać zasady i warunki przeprowadzenia kombinacji operacyjnej,
- określić czynności w ramach kombinacji operacyjnej,
- udokumentować czynności w ramach kombinacji operacyjnej.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kontrola operacyjna jako metoda pracy operacyjnej. 2. Zasady postępowania związane z zarządzeniem operacyjnej kontroli 3. Dokumentowanie czynności oraz postępowanie z materiałami uzyskanymi podczas kontroli operacyjnej.	3	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia pismenne	Omów podstawy prawne, istotę, pojęcie, rodzaje i cele kontroli operacyjnej. Na podstawie przykładów, wskaż na znaczenie kontroli operacyjnej w procesie wykryczym. Scharakteryzuj zasady postępowania Policji związane z zarządzeniem kontroli operacyjnej. Zaprezentuj i omów wniosek o kontrolę operacyjną. Na bazie założenia, słuchacze sporządzą wniosek o przeprowadzenie kontroli operacyjnej w postaci kontroli korespondencji w systemie telefonii komórkowej. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
4. Zakup kontrolowany, kontrolowane wręczenie lub przyjęcie korzyści majątkowej, jako metoda pracy operacyjnej. 5. Przesyłka niejawnie nadzorowana, jako metoda pracy operacyjnej.	1	dyskusja	Zdefiniuj i zinterpretuj wskazane metody pracy operacyjnej. Omów zasady ich stosowania. Omów, na przykładach, możliwości wykorzystania tych metod w pracy Policji.
6. Operacja specjalna.	1	wykład	Omów możliwości stosowania operacji specjalnej, nawiązując do uregulowań prawnych w tym zakresie. Wskaż przesłanki faktyczne dające podstawę wykorzystania tej metody pracy operacyjnej w pracy Policji.
7. Kombinacja operacyjna, jako metoda	1	wykład,	Omów pojęcie i cele kombinacji operacyjnej. Zwróć uwagę na znaczenie

pracy operacyjnej. 8. Czynności przygotowawcze do planowanej kombinacji operacyjnej.		pogadanka	tej metody w nadawaniu charakteru procesowego materiałom operacyjnym. Na podstawie przykładów, przedstaw zasady i warunki przeprowadzenia kombinacji operacyjnej. Wskaż na różnice między operacją specjalną a kombinacją operacyjną. Omów czynności, jakie należy wykonać przed planowaną kombinacją operacyjną.
9. Planowanie i dokumentowanie kombinacji operacyjnej.	3	pogadanka, pokaz, ćwiczenia pisemne	Wymień i scharakteryzuj elementy planu kombinacji operacyjnej. Zaprezentuj przykładowy plan kombinacji operacyjnej. Zwróć uwagę, na znaczenie planowania czynności w ramach kombinacji operacyjnej. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie planu kombinacji operacyjnej. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
10. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy.

TEMAT NR 11: Wybrane aspekty stosowania rzeczowych środków pracy operacyjnej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować pojęcie rzeczowych środków pracy operacyjnej,
- rozróżnić rodzaje rzeczowych środków pracy operacyjnej,
- wskazać zasady i warunki wykorzystania rzeczowych środków pracy operacyjnej.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Istota i znaczenie rzeczowych środków pracy operacyjnej. 2. Podział rzeczowych środków pracy operacyjnej.	1	wykład	Omów pojęcie rzeczowych środków pracy operacyjnej. Podkreśl znaczenie ich stosowania w wykonywanych czynnościach operacyjno-rozpoznawczych. Scharakteryzuj rodzaje rzeczowych środków pracy operacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem środków technicznych. Wskaż sposoby ich pozyskiwania na rzecz pracy operacyjnej.
3. Wykorzystanie wybranych rzeczowych środków pracy operacyjnej.	2	pogadanka	Omów zasady zastosowania środków technicznych w pracy operacyjnej. Wskaż na konieczność sporządzenia wymaganej dokumentacji w przypadku ich zastosowania. Zwróć uwagę na możliwości wykorzystania materiałów uzyskanych w wyniku stosowania środków technicznych na rzecz postępowania przygotowawczego.
4. Zaliczenie tematów 7-11.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

TEMAT NR 12: Organizacja poszukiwań i identyfikacji osób oraz zwłok.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować taktykę prowadzenia poszukiwań osób ukrywających się przed organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości,
- podjąć czynności związane z zaginięciem osób różnych kategorii,
- omówić zasady prowadzenia i dokumentowania spraw poszukiwawczych i identyfikacyjnych,
- wskazać metody identyfikacji osób i zwłok.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Organizacja i taktyka poszukiwania osób ukrywających się przed organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości.	3	pogadanka	Omów zasady organizacji i taktykę prowadzenia poszukiwań osób ukrywających się przed organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości w kraju i za granicą. Podkreśl specyfikę prowadzenia czynności poszukiwawczych w trybie zwyczajnym i nadzwyczajnym. Scharakteryzuj funkcjonowanie zespołów poszukiwań celowych. Omów zasady dokumentowania czynności poszukiwawczych. Przedstaw przykładowe problemy związane z otrzymaniem więcej niż jednej podstawy poszukiwań w stosunku do tej samej osoby. Omów procedurę wydania i stosowania Europejskiego Nakazu Aresztowania.
2. Organizacja i taktyka poszukiwania osób zaginionych.	2	pogadanka	Na podstawie przykładów scharakteryzuj przyczyny i okoliczności zaginięć, ze szczególnym uwzględnieniem nieletnich. Omów organizację i taktykę prowadzenia poszukiwań osób zaginionych kategorii I, II i III w kraju i za granicą. Zwróć uwagę na wdrażanie procedury Child Alert. Omów zasady dokumentowania czynności poszukiwawczych w sprawach zaginięć osób.
3. Postępowanie policjanta w sytuacji ujawnienia NN osoby lub NN zwłok.	2	pogadanka	Omów postępowanie policjanta w przypadku ujawnienia NN osoby lub NN zwłok. Scharakteryzuj metody identyfikacji osób oraz zwłok, ze szczególnym podkreśleniem znaczenia właściwego zabezpieczenia materiałów do badań. Przedstaw zasady dokumentowania czynności identyfikacyjnych.

TEMAT NR 13: Operacyjne sprawdzenie i rozpoznanie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i zakres operacyjnego sprawdzenia i rozpoznania,
- scharakteryzować rozpoznanie osób, obiektów oraz miejsc zagrożonych działalnością przestępczą,
- ocenić materiały dające podstawę do wszczęcia operacyjnego rozpoznania,
- sporządzić decyzję o wszczęciu operacyjnego rozpoznania,
- dokumentować czynności w operacyjnym rozpoznaniu,
- sporządzić decyzję o zakończeniu operacyjnego rozpoznania.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Operacyjne sprawdzenie i rozpoznanie jako formy pracy operacyjnej.	1	pogadanka	Dokonaj interpretacji pojęć: operacyjne sprawdzenie i operacyjne rozpoznanie. Wskaż cele i znaczenie czynności operacyjno-rozpoznawczych, dokumentowanych w tych formach pracy.
2. Czynności związane ze wszczęciem i prowadzeniem operacyjnego rozpoznania. 3. Dokumentowanie operacyjnego rozpoznania. 4. Wykorzystanie materiałów operacyjnego rozpoznania. 5. Zakończenie operacyjnego rozpoznania.	4	wykład, pogadanka, ćwiczenia pisemne	Wykorzystując doświadczenie słuchaczy, wypracuj wspólnie z grupą zakres przedmiotowy rozpoznania (osób, miejsc, obiektów, zjawisk i zdarzeń). Wskaż czynności związane ze wszczęciem i prowadzeniem operacyjnego rozpoznania. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzić decyzję o wszczęciu i zakończeniu operacyjnego rozpoznania. Dokumentacja podlega zaliczeniu. Na podstawie przykładów, wypracuj ze słuchaczami sposób wykorzystania wyników operacyjnego rozpoznania. Podkreśl, że w ramach prowadzonego rozpoznania można dokonać częściowej realizacji sprawy operacyjnej. Następnie, na podstawie przykładów, opisz sposoby nadawania charakteru procesowego materiałom operacyjnym. Omów przypadki zakończenia operacyjnego rozpoznania. Wskaż na czynności związane z zakończeniem tej formy pracy operacyjnej.
6. Analiza teczek operacyjnego rozpoznania.	2	praca w grupach, dyskusja	Poleć, słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowych teczek operacyjnego rozpoznania pod kątem: zasadności wszczęcia, sposobu prowadzenia, wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów rozpoznania.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy.

TEMAT NR 14: Rozpracowanie operacyjne.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i zakres rozpracowania operacyjnego,
- ocenić materiały dające podstawę do wszczęcia rozpracowania operacyjnego,
- sporządzić decyzję o wszczęciu rozpracowania operacyjnego,
- sporządzić plan rozpracowania operacyjnego,
- określić czynności związane z realizacją rozpracowania,
- sporządzić decyzję o zakończeniu rozpracowania operacyjnego,
- dokumentować czynności w rozpracowaniu operacyjnym,
- zakończyć, przekazać rozpracowanie operacyjne.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Rozpracowanie operacyjne, jako forma pracy operacyjnej. 2. Czynności związane ze wszczęciem rozpracowania operacyjnego.	2	pogadanka, ćwiczenia pisemne	Scharakteryzuj pojęcie rozpracowania operacyjnego. Porównaj cele ogólne pracy operacyjnej z celami rozpracowania operacyjnego. Omów czynności związane z wszczęciem rozpracowania operacyjnego. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzić decyzję o wszczęciu rozpracowania operacyjnego. Dokumentacja podlega zaliczeniu. Zwróć uwagę na konieczność dokonywania w ramach rozpracowania wymaganych sprawdzeń i rejestracji.
3. Taktyka prowadzenia rozpracowania operacyjnego. 4. Realizacja rozpracowania operacyjnego. 5. Zakończenie, przekazanie rozpracowania operacyjnego.	6	pogadanka, ćwiczenia pisemne	Bazując na przykładach, omów taktykę prowadzenia rozpracowania operacyjnego. Wskaż na metody pracy operacyjnej, najczęściej stosowane w rozpracowaniu operacyjnym. Omów zasady planowania w rozpracowaniu operacyjnym. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzić plan rozpracowania operacyjnego. Dokumentacja podlega zaliczeniu. Omów realizację rozpracowania operacyjnego. Scharakteryzuj czynności związane z zakończeniem i przekazaniem rozpracowania. Na bazie założenia, poleć słuchaczom sporządzić plan realizacji rozpracowania oraz decyzję o zakończeniu rozpracowania operacyjnego. Dokumentacja podlega zaliczeniu. Podaj przykłady wykorzystania wyników rozpracowania w postępowaniu przygotowawczym.

6. Analiza teczek rozpracowania operacyjnego.	2	praca w grupach, dyskusja	Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowych teczek rozpracowania operacyjnego pod kątem: zasadności wszczęcia, sposobu prowadzenia, wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów rozpracowania.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy.

TEMAT NR 15: Nadzór nad prowadzeniem pracy operacyjnej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i funkcje nadzoru sprawowanego nad prowadzeniem pracy operacyjnej,
- rozróżnić postacie i zakres nadzoru,
- wskazać środki nadzoru.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Cele i funkcje nadzoru sprawowanego nad prowadzeniem pracy operacyjnej. 2. Postacie i zakres nadzoru. 3. Środki nadzoru.	2	pogadanka	Scharakteryzuj cele i funkcje nadzoru sprawowanego nad prowadzeniem pracy operacyjnej. Omów postacie nadzoru, a następnie zakres nadzoru funkcjonalnego i instancyjnego. Wskaż środki nadzoru. Bazując na przykładach, omów sytuacje związane z objęciem nadzorem poszczególnych spraw operacyjnych.
4. Zaliczenie tematów 12-15.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR III**Proces wykrywczy wybranych przestępstw****TEMAT NR 1: Wykorzystanie informatyki w pracy operacyjno-rozpoznawczej.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- omówić uprawnienia Policji w zakresie gromadzenia i przetwarzania informacji,
- określić zawartość policyjnych i pozapolicyjnych baz danych,
- dokonać sprawdzeń w policyjnych systemach informatycznych,
- przygotować informacje dotyczące osoby, pojazdu, dokumentu, rzeczy, wydarzenia, przestępstwa, postępowania, w celu wprowadzenia do systemu,
- scharakteryzować możliwości wykorzystywania w procesie wykrywczym informacji zgromadzonych w policyjnych i pozapolicyjnych bazach danych.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Eksploatacja policyjnych i pozapolicyjnych baz danych: - KSIP, - KCIK, - SIO, - CEPiK, - CEL, - Osadzony 2. Wykorzystanie zgromadzonych w bazach informacji w pracy wykrywczej. 3. Wykorzystanie bazy PRIM w działaniach rozpoznawczych i w ustalaniu sprawców zakłócających porządek publiczny na imprezach masowych.	4	wykład, pogadanka	Przypomnij uprawnienia Policji do gromadzenia informacji i ich wykorzystywania, zwłaszcza w zakresie wpływającym na pracę operacyjno-dochodzeniową. Wspomnij o ochronie danych osobowych. Wskaż czynności służbowe, zwłaszcza z zakresu pracy operacyjno-rozpoznawczej, podczas wykonywania których policjant powinien wykorzystywać uzyskane z systemów informacje. Przedstaw rodzaje zbiorów znajdujących się w KSIP, a także wskaż, jakie informacje znajdują się w poszczególnych zbiorach, omów ich zawartość i możliwości wykorzystania. Zwróć uwagę na jakość, kompletność i terminowość wprowadzania danych. Przedstaw możliwości wykorzystania informacji znajdujących się w KCIK. Omów cel utworzenia oraz zasady funkcjonowania Systemu Informacji Operacyjnych, ze zwróceniem uwagi na rodzaj informacji gromadzonych w SMI, CBIU i „kartotekę miejsc” oraz możliwości ich wykorzystania (zapytania i analiza). Scharakteryzuj kategorie osób podlegających rejestracji w bazie PRIM.
4. Sprawdzanie i wprowadzanie informacji o: - osobach, - wydarzeniach, przestępstwach, postępowaniach, - przedmiotach.	8	pogadanka, ćwiczenia pismenne	Sprawdź i ugruntuj wiedzę i umiejętności wyniesione przez słuchaczy ze szkolenia podstawowego w zakresie dokonywania sprawdzeń. Zinterpretuj wyniki sprawdzeń, zwracając uwagę na związek uzyskanej informacji z dalszym działaniem policjanta oraz na konsekwencje, jakie mogą wystąpić po niewłaściwej interpretacji wyniku. Sprawdź sposób zrozumienia przez słuchaczy przekazywanej wiedzy. Powiąż omawiane

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
			kwestie z informacjami uzyskanymi przez słuchaczy w trakcie zajęć z pracy operacyjnej i dochodzeniowo-śledczej. Sprawdzenie podlega zaliczeniu. Wskaż podstawy, sposoby, formy rejestrowania przestępstwa i postępowania, osób, podmiotu oraz rzeczy. Wymień zdarzenia, osoby, podmioty i rzeczy podlegające rejestracji. Zaprezentuj i omów konstrukcję oraz sposób wypełniania formularzy rejestrujących przestępstwo (zdarzenia), utracone rzeczy. Zapoznaj z funkcją i budową katalogu cech charakterystycznych przestępstw i rysopisów. Na podstawie założenia, poleć sporządzenie formularzy rejestrujących osoby, przestępstwa, przedmiot. Rejestracja podlega zaliczeniu. Omów rejestrację osób objętych zakazem stadionowym.

TEMAT NR 2: Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- omówić zasady ujawniania i zabezpieczania śladów,
- wnioskować na podstawie ujawnionych śladów,
- formułować pytania do biegłych różnych specjalności,
- wskazać możliwości badawcze śladów,
- zabezpieczyć materiał porównawczy do badań,
- zdaktyloskopować osobę,
- określić czynności wchodzące w skład kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia,
- określić skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej,
- wskazać podstawy prawne, cele oględzin i zasady ich przeprowadzania,
- przeprowadzić oględziny miejsca, osoby i rzeczy,
- omówić specyfikę oględzin różnych kategorii zdarzeń,
- dokumentować oględziny miejsca, osoby i rzeczy.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Taktyka i technika kryminalistyczna w procesie wykrywczym.	2	pogadanka	Odwołując się do wiedzy i doświadczenia słuchaczy, przypomnij pojęcie śladu kryminalistycznego. Wskaż różne kryteria podziału śladów, zwracając szczególną uwagę na trójpodział śladów ze względu na mechanizm powstawania. Zaprezentuj i omów rodzaje śladów, miejsca ich występowania. Przedstaw zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego oraz opisu śladu w protokole oględzin. Zwróć uwagę na możliwości badawcze, w tym badania kompleksowe oraz wnioskowanie na podstawie śladu.
2. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów linii papilarnych, uszu, warg i rękawiczek. 3. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów linii papilarnych, uszu, warg i rękawiczek.	2	dyskusja, ćwiczenia	Omów podstawy prawne daktyloskopowania osób. Scharakteryzuj pojęcia: daktyloskopia, cheiloskopia, otoskopia, odontoskopia, gantiskopia oraz metody ujawniania i zabezpieczania śladów linii papilarnych. Podkreśl ich właściwości. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu śladów w protokole oględzin. Wskaż możliwości badawcze omawianych śladów oraz wnioskowanie na ich podstawie. Podkreśl znaczenie zbiorów daktyloskopijnych (AFIS, CRD, WRD). Omów zasady prowadzenia zbiorów i ich praktyczne wykorzystanie i rodzaje pytań do biegłego.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
4. Daktyloskopowanie osób.	2	pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź pokaz daktyloskopowania. Podziel słuchaczy na zespoły dwuosobowe, gdzie jedna osoba pełni rolę daktyloskopowanego, natomiast druga dokonuje daktyloskopowania i wypełnia karty daktyloskopijne. Po zakończeniu czynności poleć zmianę ról. W trakcie daktyloskopowania zwróć uwagę na dokładność, czytelność oraz techniczną poprawność wykonanych odbitek, jak również na poprawne wypełnienie karty. Karty daktyloskopijne podlegają zaliczeniu.
5. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów mechanoskopijnych. 6. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów mechanoskopijnych.	2	dyskusja, ćwiczenia	Przypomnij pojęcie mechanoskopii, mechanizm powstawania, rodzaje śladów mechanoskopijnych i miejsca ich występowania. Wskaż sposoby ujawniania i zabezpieczania tych śladów pod względem technicznym i procesowym oraz możliwości wnioskowania. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu śladów w protokole oględzin. Omów zakres i formy badań mechanoskopijnych oraz sposoby pobierania materiału porównawczego. Wskaż na możliwości wykorzystania zbiorów prowadzonych w CLKP.
7. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów traseologicznych. 8. Wnioskowanie na podstawie śladów traseologicznych.	1	dyskusja	Przypomnij pojęcie traseologii, rodzaje śladów traseologicznych i mechanizm ich powstawania. Omów sposoby ich ujawniania i zabezpieczania pod względem technicznym i procesowym. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu takich śladów w protokole oględzin. Wskaż na możliwości badawcze tych śladów oraz znaczenie wnioskowania.
9. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów biologicznych i mikrośladów. 10. Wnioskowanie na podstawie śladów biologicznych.	2	dyskusja, ćwiczenia	Przypomnij podział śladów biologicznych, zasady ujawniania i zabezpieczania pod względem technicznym i procesowym oraz wnioskowanie na podstawie tych śladów. Wskaż podstawy prawne i zasady pobierania materiału genetycznego (porównawczego) do badań biologicznych. Przeprowadź pokaz pobierania próbek materiału genetycznego ze śluzówki policzków (zgodnie z zasadami zawartymi w pakiecie). Omów protokół pobrania próbek służących do uzyskania kodu genetycznego. Wskaż możliwości wykorzystania zbioru danych genetycznych. Przy omawianiu mikrośladów podaj sposoby ujawniania i zabezpieczania oraz wyjaśnij pojęcie śladów kontaktowych i bezkontaktowych.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
11. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów użycia broni palnej. 12. Wnioskowanie na podstawie śladów użycia broni palnej. 13. Możliwości badawcze broni palnej i śladów jej użycia.	2	dyskusja, ćwiczenia	Przypomnij pojęcie broni i jej rodzaje. Wskaż rodzaje śladów użycia broni palnej, zasady ujawniania oraz sposób ich zabezpieczenia, możliwości badawcze i wnioskowanie na podstawie śladów użycia broni palnej oraz pojęcie i sposób zabezpieczenia śladów powystrzałowych GSR. Podkreśl możliwości wykorzystania Automatycznego Systemu Identyfikacji Broni „Arsenał” i Krajowego Zbioru Łusek i Pocisków.
14. Ujawnianie i zabezpieczanie dokumentów. 15. Pobieranie materiału porównawczego. 16. Kartoteka Dokumentów Anonimowych. 17. Możliwości badawcze dokumentów.	2	dyskusja, ćwiczenia	Zwróć uwagę na prawne i kryminalistyczne pojęcie dokumentu. Omów podstawowe zasady postępowania z dokumentami stanowiącymi materiał dowodowy oraz metody ich zabezpieczenia technicznego i procesowego. Wskaż podstawy faktyczne i prawne pobierania materiału porównawczego, zwracając szczególną uwagę na pobieranie wzorów pisma ręcznego, podpisów oraz dokumentów sporządzonych innymi technikami. Podkreśl stosowane sposoby zabezpieczeń dokumentów przed fałszerstwem oraz spotykane sposoby fałszowania dokumentów, pieniędzy, dowodów tożsamości, kart płatniczych. Wskaż możliwości badawcze dokumentów oraz zakres wnioskowania.
18. Badania fonoskopijne. 19. Badania audiodokumentów. 20. Badania wariograficzne, ich znaczenie w badaniach wykrywczych.	2	wykład, ćwiczenia	Omów pojęcie fonoskopii, zakres i metody badań fonoskopijnych (w tym metody automatycznego kryminalistycznego rozpoznawania mówców, audytywną ocenę autentyczności nagrania). Wskaż na zasady zabezpieczenia materiału dowodowego, pobierania materiału porównawczego do badań. Przedstaw możliwości badawcze z zakresu fonoskopii. Omów podstawę prawną i metody badań wariograficznych oraz warunki ich stosowania. Zwróć uwagę na znaczenie tzw. analizatora głosu.
21. Ślady osmologiczne. 22. Zasady pobierania materiału porównawczego, przechowywania śladów osmologicznych.	1	dyskusja, ćwiczenia	Omów pojęcie zapachu jako śladu kryminalistycznego, sposobu zabezpieczenia pod względem technicznym i procesowym podczas oględzin miejsca zdarzenia. Wskaż podstawy prawne oraz zasady pobierania materiału porównawczego śladów zapachowych człowieka. Omów znaczenie ekspertyzy osmologicznej, możliwości badawcze i wnioskowanie na podstawie śladów zapachowych.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
23. Badania antroposkopijne. 24. Rysopis sprawcy i inne cechy identyfikujące. 25. Sporządzanie opisu wyglądu zewnętrznego sprawcy.	2	wykład, ćwiczenia	Omów możliwości badań antroposkopijnych (odtworzenie wyglądu osób, rzeczy, regresja wiekowa, regresja wiekowa, udział w identyfikacji osób i zwłok. Charakteryzując portret pamięciowy, wskaż różnicę między portretem pamięciowym, a rysopisem. Omów cechy statyczne i dynamiczne opisu wyglądu osoby. Przedstaw sposoby odtwarzania wyglądu zewnętrznego człowieka. Zwróć uwagę na zasady opisu przedmiotów znajdujących się w posiadaniu osoby. Omów możliwości sporządzania rysopisu sprawcy na miejscu zdarzenia. Następnie podziel słuchaczy na dwuosobowe zespoły, poleć sporządzenie rysopisu w formie opisowej wybranej osoby, z którą słuchacze mieli wcześniej kontakt. Po zaprezentowaniu prac przez przedstawicieli zespołów w obecności osoby opisywanej, poproś o dokonanie porównania i oceny dokładności wykonanego zadania. Rysopis podlega zaliczeniu.
26. Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia. 27. Podstawy prawne, cele oględzin oraz zasady ich przeprowadzania. 28. Skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej. 29. Specyfika oględzin różnych zdarzeń. 30. Dokumentowanie wyników oględzin: – protokół oględzin, – szkice, – metryczki śladowe, – notatka pooględzinowa, – dokumentacja fotograficzna.	5	wykład, pogadanka, ćwiczenia	Przypomnij istotę kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia, skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej oraz podstawy prawne, cele i zadania oględzin. Podkreśl możliwość dokonywania samodzielnie oględzin przez policjanta służby kryminalnej. Posługując się przykładami z praktyki, wyjaśnij zasady ich przeprowadzenia. Przedstaw formy dokumentowania przebiegu i wyników oględzin. Omów zasady sporządzania protokołu oględzin, szkicu oraz notatki pooględzinowej. Zaprezentuj podstawowe zasady sporządzania dokumentacji fotograficznej miejsca zdarzenia. Na podstawie przykładów z praktyki, omów specyfikę oględzin różnych zdarzeń, np. rozboje, pobicie, oszustwa, wymuszenie rozbójnicze, pożary, katastrofy, wypadki komunikacyjne.
31. Oględziny miejsca zdarzenia.	4	ćwiczenia	Podziel słuchaczy na czteroosobowe grupy i poleć przeprowadzenie oględzin miejsca zdarzenia oraz sporządzenie: protokołu oględzin, szkicu roboczego, metryczki śladu, notatki pooględzinowej. Opracowując założenia do ćwiczeń, uwzględnij prowadzenie oględzin w terenie otwartym. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
32. Analiza protokołu oględzin rzeczy i osoby.	1	analiza przypadku	Przeprowadź ćwiczenia, w trakcie których słuchacze dokonają analizy protokołów oględziny rzeczy i osoby oraz omów ich merytoryczną zawartość.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
33. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja, pogadanka	Oceń sporządzoną dokumentację pod względem estetyki, poprawności formalnej i merytorycznej oraz językowej. Oceń pracę grupy pod względem sprawności działania, efektywności i współpracy między jej członkami.
34. Zaliczenie tematu nr 2.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

TEMAT NR 3: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa kradzieży i kradzieży z włamaniem.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw kradzieży i kradzieży z włamaniem,
- scharakteryzować metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem,
- określić kryteria typowania sprawców kradzieży lub kradzieży z włamaniem,
- analizować materiały operacyjne,
- wypracować czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa kradzieży i kradzieży z włamaniem.	2	pogadanka, ćwiczenia praktyczne	Na podstawie przykładów z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion wybranych przestępstw przeciwko mieniu. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji.
2. Metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem. 3. Kryteria typowania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem. 4. Czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo.	2	pogadanka	Odwołując się do wiedzy słuchaczy, omów wybrane metody działania sprawców kradzieży lub kradzieży z włamaniem. W trakcie realizacji zajęć zwróć szczególną uwagę na kradzieże: mieszkaniowe, kieszonek, pojazdów oraz kradzieże z włamaniem do różnych obiektów. Omów typowania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem oraz sprawdzania ich alibi. Wypracuj ze słuchaczami czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo.
5. Analiza informacji operacyjnej dotyczącej kradzieży i kradzieży z włamaniem.	3	symulacja, ćwiczenia pisemne	Na bazie przygotowanego założenia, przeprowadź symulację spotkania z informatorem, mającą na celu weryfikację uzyskanej wcześniej informacji operacyjnej. Zaleć, by rolę informatora odegrał drugi wykładowca. Podsumowując zajęcia, wskaż na popełnione błędy i taktykę prowadzenia rozmowy (komunikacja werbalna i pozawerbalna). Poleć słuchaczom sporządzenie notatki służbowej z kontaktu z informatorem i meldunku informacyjnego. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
6. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	praca w grupach, dyskusja	Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowej sprawy operacyjnej dotyczącej kradzieży lub kradzieży z włamaniem pod kątem: zasadności wszczęcia, sposobu prowadzenia,

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
			wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów.
7. Omówienie dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 4: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa rozbójnicze i uprowadzenia osób.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne o przestępstwa rozbójnicze i uprowadzenia osób,
- wskazać czynności w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo rozbójnicze i uprowadzenie osoby,
- rozróżnić metody dokonywania przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób,
- wskazać metody pracy operacyjnej przydatne w ustalaniu sprawców przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób,
- analizować materiały operacyjne.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób.	3	pogadanka, ćwiczenia praktyczne	Na podstawie przykładów z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw rozbójniczych. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie konkluzji zarzutów.
2. Metody działania sprawców przestępstw rozbójniczych. 3. Kryteria typowania sprawców przestępstw rozbójniczych. 4. Czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo. 5. Rola pokrzywdzonego w przestępstwie uprowadzenia osoby.	2	dyskusja	Posługując się przykładami, przedstaw metody działania sprawców rozbojów w terenie otwartym i pomieszczeniach. Omów znaczenie zabezpieczenia dopływu informacji z miejsc zbytu przedmiotów utraconych w wyniku rozbojów w dalszym procesie wykrywczym. Przedstaw kryteria typowania sprawców omawianych przestępstw. Zwróć uwagę na rozboje upozorowane. Wypracuj ze słuchaczami czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo rozbójnicze. Wskaż na znaczenie współdziałania z ofiarami przestępstw rozbójniczych, w tym na specyfikę postępowania z osobami współpracującymi z Policją w ramach działań podjętych w związku ze zgłoszonym uprowadzeniem osoby. Zaakcentuj możliwość wykorzystania techniki operacyjnej w ww. działaniach. Zwróć uwagę na metodykę postępowania w przypadku uzyskania informacji o uprowadzeniu osoby.
6. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	praca w grupach, dyskusja	Poleć, słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowej sprawy operacyjnej dotyczącej przestępstwa rozbójniczego pod kątem: zasadności wszczęcia, sposobu prowadzenia, wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów.

TEMAT NR 5: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa oszustwa.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne o przestępstwa oszustwa,
- rozpoznawać wybrane rodzaje oszustw i metody działania ich sprawców,
- omówić czynności, które należy podjąć po uzyskaniu informacji o oszustwie,
- wskazać kryteria typowania sprawców oszustw,
- scharakteryzować czynności wykrywcze w sprawach o oszustwo.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Ustawowe znamiona przestępstw oszustwa: klasycznego, kredytowego i ubezpieczeniowego. 2. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa oszustwa.	3	wykład, ćwiczenia praktyczne	Podaj różnice pomiędzy poszczególnymi rodzajami oszustw. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę.
3. Wybrane rodzaje oszustw i metody działania ich sprawców. 4. Czynności wykrywcze, zmierzające do ustalenia i zatrzymania sprawcy oszustwa. 5. Kryteria typowania sprawców oszustw.	3	dyskusja, ćwiczenia pisemne	Posługując się przykładami, omów rodzaje i metody działania sprawców oszustw na szkodę osób fizycznych, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i Skarbu Państwa. Określ pierwsze czynności policjanta przyjmującego informację o oszustwie (zaakcentuj konieczność szybkiej reakcji po otrzymaniu informacji o tym przestępstwie). Podkreśl możliwość wykorzystania policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów informatycznych oraz konieczność koordynowania przedsięwzięć wykrywczych z ogniwami operacyjnymi i dochodzeniowymi innych jednostek Policji oraz wykorzystanie środków masowego przekazu. Omów kryteria typowania sprawców oszustw. Na podstawie założenia poleć sporządzenie formularza sprawdzającego i rejestrującego podmiot gospodarczy w KSIP. Formularz nie podlega zaliczeniu.
6. Zaliczenie tematów 3-5.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

TEMAT NR 6: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- rozróżniać środki odurzające i substancje psychotropowe,
- określić tryb postępowania z osobą będącą pod wpływem działania środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- zatrzymać osobę podejrzaną o posiadanie narkotyków oraz przeszukać ją, jej odzież i podręczne przedmioty i udokumentować te czynności,
- określić zasady stosowania testerów do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz sporządzić protokół użycia testera narkotykowego.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Rodzaje środków odurzających i substancji psychotropowych, sposoby ich zażywania. 2. Przepisy karne z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. 3. Objawy psychiczne i fizyczne występujące u osób zażywających narkotyki.	3	wykład, pokaz, pogadanka	W nawiązaniu do doświadczenia życiowego słuchaczy, omów problematykę narkomanii w Polsce, podkreślając jej kryminogenny charakter. Na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii omów przepisy karne wymienione w ustawie. Wykorzystując prezentację multimedialną lub filmy oraz tablice z narkotykami, omów rodzaje narkotyków oraz wskaż na symptomy mogące świadczyć o zażyciu narkotyku (stany fizyczne i psychiczne) charakterystyczne dla ich zażywania.
4. Zasady posługiwania się testerami do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz ich użycie. 5. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	3	pokaz, dyskusja	Zademonstruj działanie i użycie testerów do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz zapoznaj słuchaczy z protokołem użycia testera narkotykowego oraz wskaż podstawy prawne jego użycia. Wskaż na możliwości typowania osób i miejsc w ramach rozpoznania zjawiska narkomanii z wykorzystaniem różnych źródeł informacji, w tym pochodzących z Internetu. Zwróć uwagę na specyficzną strukturę grup przestępczych związanych z tym zjawiskiem oraz rolę nieletnich w dystrybucji narkotyków. Podkreśl znaczenie i możliwości ścisłej współpracy z innymi służbami Policji w czynnościach wykrywczych. Wskaż na specyfikę oględzin miejsca produkcji narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania zasad bezpieczeństwa, udziału biegłego i właściwego zabezpieczenia dowodów rzeczowych.
6. Zatrzymanie osoby podejrzanego o posiadanie narkotyków. 7. Przeszukanie osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów.	3	symulacja, ćwiczenia pisemne	Na bazie założenia, przeprowadź symulację zatrzymania i przeszukania osoby podejrzanego o posiadanie narkotyków. W miarę możliwości zajęcia powinny być realizowane wspólnie z nauczycielem interwencji policyjnych. Omawiając przeprowadzoną symulację, zwróć uwagę na właściwy wybór miejsca, sposób przeszukiwania osoby i rzeczy. Po podsumowaniu

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
			wykonanych czynności, poleć słuchaczom sporządzenie: protokołu przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów, protokołu zatrzymania osoby, protokołu użycia testera narkotykowego oraz notatkę urzędową z wykonanych czynności. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 7: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić ustawowe znamiona przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- kwalifikować stany faktyczne o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- scharakteryzować zasady postępowania z osobą zgwałconą,
- analizować materiały procesowe,
- sporządzić decyzję o wszczęciu i plan rozpracowania operacyjnego.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa: - zgwałcenia, - wykorzystania seksualnego osoby bezradnej lub niepoczytalnej, - wymuszenia współżycia płciowego na osobie zależnej lub w krytycznym położeniu, - obcowania płciowego z małoletnim poniżej lat 15.	2	pogadanka, ćwiczenia, dyskusja	Przypomnij znamiona przestępstwa zgwałcenia oraz omów znamiona innych przestępstw przeciwko wolności seksualnej. Na podstawie przygotowanych założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę.
2. Charakterystyka sprawców zgwałceń. 3. Postępowanie po otrzymaniu informacji o zgwałceniu. 4. Kryteria typowania sprawców zgwałceń. 5. Rola psychologa w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej.	3	wykład, dyskusja, pokaz	Scharakteryzuj sprawców zgwałceń, w tym zbiorowych i seryjnych. Wskaż metody działania sprawców zgwałceń, uwzględniając użycie środków farmakologicznych oraz postępowanie Policji po otrzymaniu informacji o zgwałceniu. Zaprezentuj pakiet do zabezpieczania śladów przestępstwa na tle seksualnym. Omów zasady postępowania policjanta z ofiarą zgwałcenia, ze szczególnym uwzględnieniem ofiary w wieku poniżej lat 15, wskazując na procesową rolę sądu, obligatoryjny udział psychologa (art. 185 a-b k.p.k.). Wskaż na specyfikę oględzin ciała i odzieży osoby pokrzywdzonej, a także sprawcy zgwałcenia oraz rolę badań lekarskich. Nawiąż do praw, które należy respektować w przypadku przyjęcia zawiadomienia od ofiary przestępstwa zgwałcenia. Wskaż najczęściej popełniane przez policjantów błędy, z psychologicznego punktu widzenia. Wskaż kryteria typowania sprawców zgwałceń. Zajęcia powinny być realizowane wspólnie z psychologiem.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
6. Analiza materiałów procesowych.	2	ćwiczenia praktyczne	Poleć, słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy materiałów procesowych dotyczących przestępstwa zgwałcenia. Na bazie tych materiałów słuchacze wypracują wersje operacyjne oraz czynności wykrywcze do planu rozpracowania operacyjnego.
7. Przeciwdziałanie i zwalczanie pedofilii.	1	pogadanka	Omów metody działania sprawców pedofilii. Wskaż źródła informacji o przestępstwie pedofilii oraz algorytm postępowania w sytuacji ujawnienia takiego przestępstwa.

TEMAT NR 8: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu,
- scharakteryzować motywy działania sprawców zabójstw,
- omówić czynności po uzyskaniu informacji o zabójstwie,
- przeprowadzić oględziny miejsca znalezienia zwłok,
- określić kryteria typowania sprawców zabójstw,
- analizować materiały operacyjne i procesowe oraz sporządzić decyzję o wszczęciu i plan rozpracowania operacyjnego.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.	5	pogadanka, ćwiczenia praktyczne	Nawiązując do wiedzy słuchaczy przypomnij znamiona przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Na podstawie przykładów z praktyki zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstwa bójki i pobicia. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę.
2. Motywy działania sprawców zabójstw. 3. Źródła informacji o przestępstwie, ofierze i sprawcy. 4. Specyfika oględzin – rola prokuratora i biegłego lekarza na miejscu zdarzenia. 5. Kryteria typowania sprawców zabójstw.	4	pogadanka	Omów i scharakteryzuj sprawców zabójstw w odniesieniu do motywów ich popełnienia. Przedstaw algorytm czynności po uzyskaniu informacji o znalezieniu zwłok. Podkreśl rolę i znaczenie bieżącej oceny i analizy materiałów w odniesieniu do sposobu działania sprawcy. Omów znaczenie budowania portretu psychologicznego sprawcy zabójstwa. Omawiając specyfikę oględzin miejsca znalezienia zwłok, podkreśl obowiązek sfotografowania i zdaktyloskopowania zwłok, pobrania materiału biologicznego oraz zabezpieczenia odzieży i rzeczy zmarłego. Przytaczając przykłady, przedstaw rolę biegłego-lekarza podczas oględzin miejsca zabójstwa. Zaprezentuj materiał filmowy (fotograficzny) z oględzin i otwarcia zwłok oraz towarzyszącą dokumentację medyczno-sądową. Omów kryteria typowania sprawców zabójstw.
6. Oględziny miejsca znalezienia zwłok.	5	ćwiczenia pisemne	Podziel słuchaczy na czteroosobowe zespoły, które na podstawie przygotowanych założeń przeprowadzą oględziny miejsca znalezienia zwłok i sporządzą protokół oględzin miejsca zdarzenia, protokół zewnętrznych oględzin zwłok w miejscu znalezienia, szkic roboczy, notatkę pooględzinową. Dokumentacja podlega zaliczeniu.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
7. Wszczęcie rozpracowania operacyjnego.	3	ćwiczenia pisemne	Na bazie ww. materiałów słuchacze w tych samych zespołach sporządzą decyzję o wszczęciu i plan rozpracowania operacyjnego. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy.
9. Zaliczenie tematów nr 6-8.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

TEMAT NR 9: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa fałszowania pieniędzy i dokumentów.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów i obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
- scharakteryzować wybrane metody działania sprawców,
- wskazać zasady typowania sprawców przestępstw fałszowania pieniędzy i dokumentów,
- udokumentować czynności związane z przeszukaniem w sprawach o przestępstwa fałszowania pieniędzy i dokumentów.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko dokumentom oraz obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.	3	wykład, ćwiczenia praktyczne	Omów poszczególne przestępstwa. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zastrzegających karę i zbiegu przepisów ustawy. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie konkluzji zarzutów.
2. Wybrane rodzaje fałszerstw i metody działania sprawców. 3. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	pogadanka	Omów rodzaje fałszerstw i metody działania sprawców. Wskaż znaczenie pracy operacyjnej w procesie wykrywczym, a w szczególności znaczenie źródeł informacji o osobach podejrzanych o produkcję, dystrybucję fałszykatów znaków pieniężnych. Podkreśl rolę oględzin w przypadku ujawnienia fałszerstwa oraz możliwości wykorzystania biegłych i specjalistów (konsultantów) w procesie wykrywczym. Zapoznaj słuchaczy z instytucjami i zakresem współpracy Policji z nimi w zwalczaniu fałszerstw.
4. Przeszukanie samochodu i osób w sprawach o przestępstwa fałszowania pieniędzy i dokumentów.	5	symulacja, ćwiczenia	Przeprowadź symulację przeszukania samochodu i osób. W miarę możliwości zajęcia powinny być realizowane wspólnie z nauczycielem interwencji policyjnych. Zwróć uwagę na warunki bezpieczeństwa podczas wykonywania tych czynności oraz zasady postępowania ze znalezionymi przedmiotami. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przeszukania, protokołu przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów, protokołu zatrzymania osoby oraz notatkę urzędową z wykonanych czynności. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
5. Omówienie dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy.

TEMAT NR 10: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa handlu ludźmi.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne wybranych przestępstw dotyczących handlu ludźmi,
- wskazać sposób postępowania policjanta w przypadku uzyskania informacji o przestępstwie handlu ludźmi,
- scharakteryzować metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi,
- wskazać podmioty pozapolicyjne zaangażowane w przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw związanych z handlem ludźmi,
- wskazać metody pracy operacyjnej, przydatne w zwalczaniu przestępstw związanych z handlem ludźmi.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa handlu ludźmi.	2	wykład, ćwiczenia praktyczne	Omów znamiona przestępstwa: handlu ludźmi, uprowadzenia osoby w celu uprawiania prostytucji za granicą. Nawiąż do przestępstwa zmuszania do prostytucji, sutenerstwa, stręczycielstwa, kuplerstwa. Zwróć uwagę na art. 8 przepisów wprowadzających k.k., w którym określona została odpowiedzialność za przestępstwo spowodowania oddania innej osoby w stan niewolnictwa albo uprawianiu handlu niewolnikami. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę.
2. Metody działania sprawców. 3. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych. 4. Działania o charakterze międzynarodowym, mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie handlu ludźmi.	2	wykład, dyskusja	Przedstaw skalę zjawiska handlu ludźmi (do: wykorzystywania seksualnego, niewolniczej pracy, żebractwa, handlu organami w Polsce i na świecie). Omów metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych. Omów szczegółowo „Algorytm postępowania funkcjonariuszy organów ścigania w przypadku ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi”. Wskaż źródła informacji o przestępstwach handlu ludźmi. Omów zakres działania komórki organizacyjnej KGP właściwej w zakresie zwalczania handlu ludźmi. Przedstaw podstawy prawne działań międzynarodowych, ukierunkowanych na zapobieganie i zwalczanie handlu ludźmi (konwencje międzynarodowe, protokoły ONZ, Rady Europy oraz Unii Europejskiej). Omawiając zjawisko handlu ludźmi, nawiązuj do praw człowieka.

TEMAT NR 11: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego,
- scharakteryzować taktykę prowadzenia czynności wykrywczych,
- wskazać postępowania policjanta przy próbie przekupstwa.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.	3	wykład, ćwiczenia, dyskusja	Zwróć uwagę na przepisy rozdziału XXIX k.k. oraz przepisy regulujące przestępstwo łapownictwa wyborczego, sportowego i gospodarczego. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych z uwzględnieniem form stadialnych, zjawiskowych i zbiegu przepisów ustawy oraz okoliczności nadzwyczajnie zaostrzających karę. Omów instytucję czynnego żalu.
2. Rozmiary i obszary występowania korupcji w Polsce. 3. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	dyskusja	Omów przyczyny występowania zjawiska korupcji w Polsce i mechanizmy przeciwdziałania temu zjawisku. Przedstaw przewidywane kierunki rozwoju przestępczości korupcyjnej, tendencje oraz nowe obszary zagrożenia. Wskaż sposoby kamuflowania wręczania korzyści majątkowych i osobistych. Omów specyfikę zbierania dowodów oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych wskazując na sposoby rozbijania solidarności sprawców tych przestępstw.
4. Zaliczenie tematów nr 9-11.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

TEMAT NR 12: Przestępczość komputerowa.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne o przestępstwa komputerowe,
- wskazać metody działania sprawców,
- omówić metody ujawniania i zabezpieczania dowodów przestępczości komputerowej,
- omówić sposób postępowania przy zabezpieczaniu elektronicznych nośników informacji.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Ustawowe znamiona przestępstw komputerowych.	2	wykład, praca w grupach, dyskusja	Na podstawie przepisów k.k. oraz ustaw szczególnych (najczęściej popełnianych i w odniesieniu do informacji wpływających z biuletynu), omów przestępstwa komputerowe. Podziel słuchaczy na dwuosobowe zespoły i każdemu z nich przydziel jeden rodzaj założenia (wybrany przepis) dotyczący przestępstwa komputerowego. Zadaniem słuchaczy jest określenie ustawowych znamion przestępstwa. Wywołaj dyskusję na temat trafności opisu znamion i wątpliwości interpretacyjnych. Przedstaw opis kilku działań przestępczych i zleć dokonanie ich kwalifikacji. Omów znamiona najczęściej popełnianych przestępstw w sieci teleinformatycznej (w odniesieniu do informacji pochodzących z biuletynu).
2. Charakterystyka przestępczości komputerowej. 3. Metody ujawniania i zabezpieczania dowodów. 4. Procesowo-techniczne zabezpieczanie nośników informatycznych dla potrzeb procesu karnego.	4	dyskusja, ćwiczenia	Wskaż na najistotniejsze trendy w rozwoju przestępczości teleinformatycznej. Scharakteryzuj różnice pomiędzy cybernaruszeniem a przestępstwem komputerowym. Zaprezentuj metody operacyjnego i procesowego ujawniania, zabezpieczania dowodów przestępczości komputerowej. Wskaż podstawowe elementy i zasady dotyczące zabezpieczania nośników informatycznych oraz sprzętu komputerowego. Zleć w zespołach dwuosobowych zabezpieczanie (procesowe i techniczne) nośników informatycznych. Poleć słuchaczom sporządzenie propozycji zapisu w protokole oględzin miejsca w zakresie zabezpieczenia nośnika informatycznego oraz wykonanie metryczki śladu. W miarę możliwości zajęcia powinny być prowadzone przez dwóch nauczycieli realizujących zagadnienia z zakresu informatyki oraz zagadnienia z zakresu techniki kryminalistycznej. Dokumentacja podlega zaliczeniu.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
5. Zaliczenie tematów nr 1 i 12.	1	sprawdzian wiedzy	Wystawienie oceny okresowej.

TEMAT NR 13: Stres i wypalenie zawodowe.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- rozpoznać u siebie objawy nadmiernego stresu,
- dostrzec wpływ stresu na funkcjonowanie psychofizyczne i w sferze kontaktów międzyludzkich,
- dostrzec rodzaje stresorów, które go dotyczą oraz będzie starał się je niwelować,
- rozpoznać symptomy rozwijającego się wypalenia zawodowego, a także będzie miał świadomość przyczyn wypalenia,
- rozpoznać fazy wypalenia zawodowego,
- wskazać, zastosować i wypracować optymalne dla siebie sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem zawodowym.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Objawy i konsekwencje nadmiernego stresu dla zdrowia człowieka. 2. Najczęściej spotykane reakcje na stres. 3. Sposoby radzenia sobie ze stresem (techniki relaksacji). 4. Pojęcie i przyczyny wypalenia zawodowego. 5. Objawy wypalenia zawodowego. 6. Konsekwencje wypalenia. 7. Sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem.	6	wykład, pogadanka, ćwiczenia praktyczne	W drodze dyskusji, odwołując się do doświadczenia i wiedzy słuchaczy, wyjaśnij pojęcie stresu i omów rodzaje stresorów. Przedstaw objawy i konsekwencje nadmiernego stresu w sferze wpływu na: zachowanie, emocje, myślenie i zdrowie fizyczne człowieka. Omów rodzaje stresu ze względu na siłę stresora i czas jego trwania (doraźny, przewlekły i periodyczny). Przedstaw najczęściej spotykane reakcje na stres: agresja, regresja, fiksacja, wycofanie się, pogodzenie się z sytuacją (trwanie w stresie), próba obejścia przeszkody (osiągnięcie celu inną metodą), ucieczka, wypieranie, projekcja, racjonalizacja i in. Przedstaw konsekwencje stresu w aspekcie funkcjonowania zawodowego, z akcentem na syndrom wypalenia zawodowego. Wskaż podmioty, u których policjant może szukać pomocy. Omów rolę psychologa policyjnego w jednostkach organizacyjnych Policji. Omów przyczyny wypalenia zawodowego: osobiste (predyspozycje osoby; m.in. typ osobowości A) i pozaosobiste (związane z charakterem wykonywanej pracy). Scharakteryzuj objawy wypalenia zawodowego: fazę wyczerpania emocjonalnego, „depersonalizacji” i braku osiągnięć w pracy. Przedstaw konsekwencje wypalenia zawodowego w aspekcie: funkcjonowania fizycznego, emocjonalnego, zawodowego i w sferze relacji międzyludzkich. W drodze dyskusji z grupą, wypracuj sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem zawodowym. Zaakcentuj potrzebę: zapoznawania pracowników ze zjawiskiem i przebiegiem wypalenia zawodowego, osobowościowej selekcji do zawodów lub na stanowiska szczególnie zagrożone wypaleniem, bieżącej konsultacji trudności i obciążających

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
			sytuacji z zespołem pracowników lub ekspertem w danej dziedzinie, oddzielenia pracy zawodowej od życia osobistego, kształtowania przyjaznej atmosfery w zespole oraz poprawnego komunikowania się, stawiania sobie realistycznych celów. Zaprezentuj technikę relaksacji, jako metodę wyciszenia umysłu i długofalowego radzenia sobie ze stresem. Zaleca się realizację zajęć w ciągu jednego dnia szkoleniowego.

TEMAT NR 14: Etyka w pracy operacyjno-rozpoznawczej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- określić zasady etyki zawodowej w odniesieniu do pracy operacyjno-rozpoznawczej,
- rozpoznać przypadki łamania zasad etyki.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Zasady etyki zawodowej. 2. Problemy etyczne w pozyskiwaniu materiału dowodowego oraz współpracy z OZI. 3. Moralne trudności i zagrożenia związane z kontaktami ze środowiskiem przestępczym. 4. Moralność a skuteczność działań operacyjno-rozpoznawczych. 5. Konflikt wewnętrzny.	2	dyskusja, studium przypadku	Przeprowadź dyskusję, w trakcie której odwołując się do doświadczenia i wiedzy słuchaczy, wskaż na znaczenie zasad etyki zawodowej w służbie kryminalnej. Przedstaw moralne problemy pozyskiwania materiału dowodowego oraz współpracy z OZI. Omów istotę konfliktu wewnętrznego oraz trudności w jego rozwiązywaniu i podejmowaniu decyzji. Przedstaw najczęściej spotykane konflikty: moralność a prawo, służba a rodzina, przełożeni a koledzy. Analizując konkretne przypadki, omów zdarzenia, w których doszło do naruszeń zasad etyki zawodowej.

TEMAT NR 15: Postępowanie przed sądem I instancji.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił ocenić wartość materiału dowodowego zebranego przez policjanta prowadzącego postępowanie przygotowawcze.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Porządek rozprawy głównej. 2. Zachowanie policjanta występującego w sądzie w charakterze świadka. 3. Wpływ jakości dowodów zebranych w postępowaniu przygotowawczym na przebieg i wynik rozprawy głównej.	8	pogadanka, udział w rozprawie, dyskusja	Omów porządek rozprawy głównej. W zakresie postępowania dowodowego, zwróć uwagę na zakres wykorzystania dowodów zebranych w postępowaniu przygotowawczym. Podkreśl, że przebieg i wyniki rozprawy głównej są istotną formą oceny pracy prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Omów zachowanie się policjanta występującego w sądzie w charakterze świadka. W czasie realizacji tematu należy umożliwić słuchaczom uczestnictwo w rozprawie sądowej albo należy wykorzystać film instruktażowy z przebiegu takiej rozprawy.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR IV**Doskonalenie umiejętności ze szkolenia strzeleckiego****TEMAT NR 1: Szkolenie strzeleckie.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- bezpiecznie i sprawnie wykonać strzelania statyczne, szybkie, dynamiczne, sytuacyjne,
- szybko i sprawnie przyjmować postawy strzeleckie, dobywać broń (również z kabury operacyjnej), rozpoznawać cel, oddać celny strzał,
- we właściwy sposób przemieszczać się z bronią,
- stosować elementy techniki i taktyki posługiwania się bronią palną,
- usuwać zacięcia broni palnej.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Strzelanie statyczne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań. * zalecane jest wykonanie 1 strzelania	3	ćwiczenia	Zrealizuj strzelanie statyczne Nr 3 , zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubiorach cywilnych. Zaleca się strzelanie przy wykorzystaniu posiadanej kabury.
2. Strzelanie szybkie o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań. * zalecane jest wykonanie 2 strzelań	4	ćwiczenia	Zrealizuj strzelania szybkie Nr 13 i Nr 16 , zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubiorach cywilnych. Zaleca się strzelanie przy wykorzystaniu posiadanej kabury.
3. Strzelanie dynamiczne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań. * zalecane jest wykonanie 4 strzelań	12 (4+4+4)	ćwiczenia	Zrealizuj strzelania dynamiczne Nr 17, Nr 19, Nr 22, Nr 24 w celach szkoleniowych, zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubiorach cywilnych. Zaleca się strzelanie przy wykorzystaniu posiadanej kabury.

Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
4. Strzelanie sytuacyjne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań. * zalecane jest wykonanie 4 strzelań	11 (3+4+4)	ćwiczenia	Zrealizuj strzelania sytuacyjne Nr 27, Nr 25, Nr 31, Nr 32 zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubiorach cywilnych. Zaleca się strzelanie przy wykorzystaniu posiadanej kabury.

Warunkiem zaliczenia tematu jest zaliczenie wszystkich planowanych strzelań.